

Cultural

Arad

DACA

2 Lei

Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astei Bănățene“

Redacția și administrația:

Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Franta organizează rezistența

Remanierea guvernului francez Daladier la externe, Mandel la interne, mareșalul Pétain fără portofoliu

Paris, 14 (Rador). — GUVERNUL FRANCEZ A FOST REMANIAT. MODIFICĂRILE INTERVENITE SUNT URMĂTOARELE: MAREȘALUL PÉTAIN A DEVENIT MINISTRU DE STAT ȘI VICEPREȘEDINTE AL CONSILIULUI, D. DALADIER DEVINE MINISTRU AL AFACERILOR STREINE, D. REYNAUD, PREȘEDINTELE CONSILIULUI ASUMA ȘI PORTOFOLIUL RĂZBOIULUI, D. MANDEL DEVINE MINISTRU DE INTERNE, D. ROLLIN MINISTRU AL COLONILOR, IAR D. BARETY MINISTRU AL COMERȚULUI.

GENERALUL GIRAUD IA COMANDA INTRE SAMBRE ȘI RETHEL
PARIS, 19. (Rador). — Reuter anunță că generalul Giraud a luat comanda opera-

țiunilor pe porțiunea frontului care se întinde între râul Sambre și orașul Rethel, unde Germanii au format o pungă.

Generalul Giraud este un om foarte iscusit și o puternică personalitate, care se bucură de o mare reputație atât în Franța cât și în Anglia.

INDUSTRIA AERONAUTICĂ
LUCREAZĂ 12 ORE PE ZI ȘI
DUMINICĂ

Paris, 19 (Rador). — Ministerul aerului a dat următorul comunicat: Din cauza împrejurărilor actuale, Ministerul Aerului, de comun acord cu Ministerul Muncii, ordonă tuturor industriilor care lucrează în mod direct sau indirect pentru aeronautică de a prelungi ziua de muncă la 12 ore și de a lucra duminicile și în zile de sărbătoare. Aceste instrucțiuni vor fi executate până la noi ordine.

Trupele franceze au reușit să oprească înmaintarea germană?

Toate atacurile de ieri au fost respinse

PARIS, 19. (Rador). — Agenția Havas prezintă astfel situația militară:

În timp ce au deslănțuit o nouă presiune asupra dispozitivului total al aliaților, germanii au început deasemeni alte presiuni, de altfel mult mai slabe, împotriva artilerilor. Atacurile împotriva orașului Sedan au continuat. Toate aceste atacuri au fost oprite după lupte grele. Deasemeni au fost oprite toate atacurile împotriva pozițiilor fortificate de la Montmedy, care este situat la capătul liniei Maginot, la est de Sedan. Toate aceste atacuri au fost oprite pe loc. De la Montmedy până la frontiera elvețiană, dealungul liniei Maginot, nu e nimic de semnalat.

În nordul Belgiei, de la fluviul Escaut până la Sambra, trupele aliate au început o vastă mișcare strategică.

În cursul nopții de Joi spre Vineri și în cursul zilei de Vineri, trupele anglo-belgiene stabilite pe linia Dyle, la est de Bruxelles, au oprit în numeroase puncte atacurile vii germane. Aceste lupte nu s-au avut decât un caracter local, dar ele s-au terminat, din punctul de vedere tactic, în avantajul aliaților. Numai după evacuarea voluntară de către aliați a liniei Dyle, germanii au putut ocupa Louvain și Malines și să intre în Bruxelles, care fusese complet evacuat de autoritățile belgiene. Linia aliaților a fost stabilită la vest de Bruxelles. Retragerea a fost efectuată fără a fi fost stânjenită în mod deosebit de germani și în conformitate cu planul general strategic al înaltului comandament aliat, care rămâne absolut stăpân pe deciziile sale.

Elveția nu evacuează teritoriile din spre frontiera Germaniei

Berna, 19. (Rador). — DNB: Autoritățile fac cunoscut încă odată, că n-a fost ordonată nici o evacuare de teritorii de la frontieră. Nu se face însă nici o greutate celor cari ar voi să părăsească de bună voie aceste teritorii. Prin-

tre persoanele care doresc să plece sunt numeroși străini.

Autoritățile cantonale au fost autorizate să ia la nevoie măsuri pentru restrângerea libertăților străinilor din Elveția.

Armata germană a intrat în Bruxelles Orașele Louvain și Anvers au căzut

BERLIN, 19 (RADOR). — VINERI SEARA, ÎNALȚUL COMANDAMENT GERMAN A DAT URMĂTORUL COMUNICAT: DUPĂ PRĂBUȘIREA POZIȚIILOR FRANCO-ENGLIZE DELA SUD DE LOUVAIN, TRUPELE GERMANE AU INTRAT VINERI SPRE SEARĂ ÎN BRUXELLES.

ȘI ORAȘUL LOUVAIN A CĂZUT

Berlin, 19 (Rador). — După un vast atac, orașul Louvain a căzut. Vineri în mâinile trupelor germane. Forțele germane, după lupte grele, au rupt poziția fortificată de la Dyle, la nord de Louvain, și au ocupat orașul Malines. La nord de Anvers, trupele germane s-au apropiat și mai mult de forturile orașului.

CUM AU INTRAT TRUPELE GERMANE ÎN CAPITALĂ

BERLIN, 19 (Rador). — Intrarea trupelor germane în Bruxelles este anunțată de ziarele germane de Sâmbătă dimineața cu titluri pe toată pagina „Berliner Börsenzeitung“ scrie că pri-

ma mare ciocnire cu anglo-francezii s-a terminat printr-o victorie tot atât de strălucită ca și lupta cu belgienii. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ scrie că în istoria războaielor, pierderea capitalei înseamnă de obicei pierderea campaniei. Belgienii trebuie să recunoască, că orice eforturi viitoare a lor nu va fi lăsați decât intereselor anglo-franceze. „Berliner Lokalanzeiger“ scrie că belgienii și francezii au luat asupra lor pentru Anglia și că ei suferă acum consecințele fuste ale acestei aserviri față de Anglia.

DNB ANUNȚĂ:

FRONTUL FORTIFICAT DELA ANVERS A FOST PĂTRUNS

Berlin, 19. (Rador). — ÎNALȚUL COMANDAMENT GERMAN COMUNICĂ: DUPĂ UN ATAC RAPID, FRONTUL FORTIFICAT DELA ANVERS A FOST STRĂPUNS. TRUPELE GERMANE AU PĂTRUNS ÎN CENTRUL ORAȘULUI DRAPPELUL GERMAN FĂLĂIE DEASUPRA PRIMĂRIEI DIN ANVERS.

Ordinul de zi al generalului Gamelin către armata franceză

Paris, 19 (Rador). — Generalul Gamelin a adresat trupelor următorul ordin de zi: Soarta patriei, a aliaților noștri și soarta lumii depinde de bătaia care se dă acum.

Soldații englezi, belgieni, poloni și voluntari străini luptă alături de noi. Aviația britanică s-a angajat din plin, ca și a noastră. Toate trupele care n'ar putea înainta, să moară pe poziție, decât să părăsească o cât de mică porțiune din teritoriul național ce l-a fost încredințat.

Ca totdeauna, în ceasurile grave ale istoriei noastre, lozincă zilei de astăzi este: învingem sau murim. Dar trebuie să învingem.

Cum descrie situația agenția DNB

„Orice rezistența e zadarnică“

Berlin, 19 (Rador). — În relatarea zilnică pe care o face despre situația de pe front Agenția DNB descrie astăzi străpungerea fortificațiilor de frontieră franceze.

Unitățile blindate au fost puse în mișcare și nu au putut fi oprite de nici o rezistență. Ele au atins de pe acum Sambra superioară și partea superioară a râului Oise. În aceste regiuni înaintea-

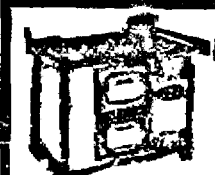
ză cu aceiași repezițiune ca și în Belgia.

Lupta cu care înaintează Germanii a provocat surpriză generală. Trupele blindate germane fiind mult mai numeroase și mai moderne decât cele ale inamicului orice rezistență este zadarnică. Infanteria a urmat de aproape aceste trupe de asalt. Avioanele de vânătoare au doborât zilnic zeci de avioane.

Trimisi în judecată pentru că n'au respectat legea Apărării Antiaeriene cu ocazia exercițiului de apărare pasivă

Timișoara, 19. — Chestura poliției a întocmit un tablou despre locuitorii municipiului nostru, cari au fost trimisi în judecată pentru contravenție la legea Apărării Antiaeriene, activă și pasivă a teritoriului și la ordonanță Nr. 703/1940 a primăriei, cu ocazia exercițiului de apărare pasivă, ținut în ziua de 14 i. c.

Iată cine sunt acești contravenienți: Baucica Ioan, Töri Iosif, Capdebo Iuliu, Bepo Nicolae, Götz Maurițiu, Văd. Schneider Maria, Goldstein Rudolf, Wasetz Andrei, Gavrilas Traian, Holub Nicolae, Mereuța Anica, Kisverbitö Iosif, Friedman Marcel, Firu Ioan, Scheller Mihai, Barbosu Alexandru, Montanjol Elisabeta, Szobozslai Andrei, Wetznek Matei, Horga Gheorghe, Pelici Gheorghe, Schmidt Iosif, Procup Mihai, Pataki Terezia, urca Damian, Mihoc Coloman, Prinz Barbara, Spirohol Gheorghe, Denes Ecaterina, Lazar Milos, Tormai Aladar, Wozab Ioan, Risor Berta, Palfi Andrei, Hegedüs Andrei, Toth Margareta, Toth Armin, Zworsek Gheorghe, Kovacs Andrei, Ratz Ioan, Ritok Elisabeta, Madaras Ana, Filip Mihai, Adam Ioan, Agner Francisc, Süssman Rudolf, Keller Ferdinand, Despits Ana, Reiter Emeric, Eib Coloman, Makkai Stefan, Lengyel Iosif, Mannheim Carol, Adorisan Ladislau, Fekete Nagy Francisc, Edit Anton, Baru Petru, Alexa Ioan, Halmos Iosif.

Junginger

II, str. Tănocului 1.

Mașini de emailate albe, inflo-rite și negre în depozit permanent. Transformări și reparațiuni de mașini de gătit precum și toate lucrările de lăcătușerie, Nichelare.

"S'a sfârșit primăvara" nuvele de Victor Popescu

Editura „Cartea românească” București

Zilele trecute, în vitrinele librăriilor a apărut noua lucrare a d-lui Victor Popescu, directorul revistei „Universul literar” cu titlul sugestiv „S'a sfârșit primăvara”.

Numele d-lui V. P. s'a făcut cunoscut dela primul său volum de nuvele „Biserica neagră”, în care ne-a dovedit reale calități de povestitor. Dar dela acest volum, până la „S'a sfârșit primăvara” autorul a marcat un real progres, situându-se în fruntea tinerei generații de prozatori.

În scrisul său, maturizat, se observă o varietate a imaginilor, brodate pe analize sufletesti subtile, pe care le descrie într'un stil captivant. În nuvelele sale, d. V. P. descrie cu farmec episoade trăite, tineresti, în care se desvăluie ca un priceput analist al vieții.

Descrierile sale sunt bogate în imagini, cari prezintă cele mai simple lucruri și fapte, într'o formă cuceritoare, astfel iată cum prezintă el marea „O privire asupra mării este o aspiratie spre nemurire, un ochiu deschis în ascunzătorul sufletului”.

Eroinele sale, culese dintr'un mediu distant de al omului de rând, au în jurul lor un aer de mister și distincție socială, care le face, cel puțin pentru moment, inaccesibile. Cititorul urmărește cu interes evoluția prieteniei ce pare să se infiripeze, în jurul misterioasei nordice Gunnia, dar când totul pare câștigat, femeia dispare din viața eroului, ca o iluzie, lăsând doar o amintire. Și totuși eroinele d-lui Victor Popescu, poartă cu ele nu dorința de a rămâne inaccesibile, pentru a fi mai dorite, ci propriul lor destin, care le mână vijelios peste mări și țări, în căutarea liniștii sufletesti.

Meritul tânărului autor stă tocmai în redarea acestui contrast dintre un suflet frământat, dornic de evadări și unul liniștit, care caută liniștea prin dragoste.

Cultivarea acestui gen de literatură, care cel puțin pentru moment îl singularizează, generația tânără preferând genul poetic, face ca scrisul d-lui Victor Popescu, să alunece spre roman, în care-i prevedem succes. O. M.

Cinema CORSO ZILNIC FILMUL EXTRAORDINAR, cel mai pasionant film de dragoste.

OAMENI DE SACRIFICIU

(Alexander GRAHAM BELL).

cu LORETTA YOUNG, DON AMECHE, HENRY FONDA.

Eroi au fost, sunt și azi și vor fi în toate timpurile!

Aceasta ne arată acest film!

Duminică ora 11 a. m. Marținu, 18 lei.

Premiera jurnalei Paramount.

Nici un act nu vorbește de numărul preoților cari aduseră floreanul și dinarii dar neîndoielnic, tipăriturile acestea, ca și celălalte, au ajuns în părțile Caransebeșului și Lugojului, pentru că aici se vădesc frământări românești, consecință a libertății districtelor valahe și a calvinismului înstăpănit.

Sub urmașul lui Pavel, Mihail Turdaș, se intensifică propaganda calvină în Banat, deși cu acesta se și încheie șirul vlădicilor româno-calvini. Totuși, prozelitismul își urmează mersul tot atât de îndârjit, dar sub altă formă.

Ca o dovadă că și aici legea lui Calvin s'a propovăduit mai mult prin sabie decât prin cruce, țărani, până n'avea Făgetului, folosesc și astăzi, pentru peiorativul: hoț, răufăcător, criminal, cuvântul „calvin”.

Sinodul dela Aiud din 1569, prin impunerea limbii române în serviciile dumnezești, cu toate asupririle, cu toate pierderile politice, face marele și hotărâtorul pas spre biruința slovei române. Traducerile, tipărirea lor, ajung o cerință. Se întemeiază școli românești și dascăli români — caransebeșeni și lugojeni — învață copiii psalmi traduși de ei. Căci, existau, de fapt, la Lugoj și Caransebeș două biserici calvine, cu maghiara pentru nobili și cu româna, pentru popor. Vor fi venit mulți țărani aci ca și n'puținele biserici din jur. Dar e cert că acest prozelitism n'a câștigat multe suflete pentru totdeauna. N'a schimbat cu nimic vechea credință a norodului, cum de altfel n'au schimbat-o nici celălalte curente religioase. Au trecut...

Tipărirea, imprăștierea cu dărnicie limba română și pretutindeni, legând simțurile cari aveau un ce comun și din cari s'a zămislit ideea unirii, cu înfăptuirii răvnite și înaintea anului 1600.

Dar prin această netăgăduire câștig spiritual și național, Banatul a pierdut politicește. Nobilii români, până aci judecători și călăuzitori ai poporului de jos, au dispărut în rândurile puținilor nemesi unguri ca și din protectori, să ajungă asupritori.

Bisericele calvino-române din Banat cu protopopii în Caransebeș, slujesc românismului, în general. Psalmii se cântau românește. Manuscrisul rămas dela Haliciu, păstrează mai multe versete iar biserica din Mehadiu, are alte patru file dintr'un manuscris

Din trecutul slovei bănățene

5 de I. B. Mureșianu

artistic, împodobit cu frunze, cu inițiale frumoase, cu literă caligrafică, latină, și folosite la legarea cărților bisericești. Așa au trecut prin vreme aceste dovediri de limbă românească, datate de d. Alexandru Lapedatu, din prima jumătate a veacului XVI.

Las, drept exemplu de frumoasă limbă românească, o parte din psalmul 49:

„Ascultați aceste toate lembele și scotiți toți ceia ce lăcuți pescape toată lumea Pementeanii și fii omenești depreună bogății și mișei

Rostul meu grăește prea țeleptiune și învățătura inimii înțaleagere

Plekavoiu în pildă ureakea mea

Deskidevoiu antru kăutări ciuilitura mea.”

Iar părțile din psalmul 50, același anonim, le-a tradus:

„Domnul Dumnezăilor grăi și kemă pementenii Dela răsăritul soarelui până în apus

Din Sionu frumseătea cuvînții lui Dela arătare va veni

Dumnezăul nostru și nu va tăcea Fok naintea lui se va aprinde

Și pe împregiurul lui va fi vifor mare Că a meale sântu toate ferile dumbrăvilor

Dobitoacele în măguri și boii Că kunoskui toate păsările ceriului și frămseătea țarinei cu mene easte...

Acestea și altele, se învățau în școlile Caransebeșului și Lugojului, ambele, centre puternice ale românismului, de unde plecară cărturari de seamă.

Iată, că tot în această vreme, vlădicul Mihail Turdaș „și cu Herce Stefan propovăduitorul evangheliei lui Hs. în orașul Căvâran Șebesului, Zăcanu Efreem dascălul de dascălie a Șebesului, și cu Pestigel Moise, propovăduitorul Evangheliei în orașul Lugojului și cu Achirie, protopopul yarmejiei Hun-

dorei, ținum întruna pentru jelanie scripturei sfinte că văzum cum toate limbile au și înflurescu într'un vântele slăvite a lui Dumnezeu, numai noi românii pre limbă nu avem, pentru aceea cu mare muncă scoasem din limba jidovească și grecească și sârbească că pre limbă românească 5 cărți ale lui Moisi proorocul și patru cărți ce se chiamă țărtva și alți prooroc câțiva și le dăruim voo fraților români, și cetiți și nu judecariți necetindu nainte, că veți cu adevărat afla mare vistoriu sufletescu.

„Dăruim den aceste cărți scrise a noastre ceastu doo dentăniu: Bitiia și Ishodul.” Dar pe ultima foaie liminară, se lămurește: „Aceasta e partea pălii dentăi. Amu cinci cărți ale lui Moisi proorocul, care biserica sântu întoarse și scoase en limba jidovească pînă grecește dela Greci sârbește și într'alte limbi, deși aceia scoase pre limba românească.” De fapt, un manuscris rătăcit în părțile Oradiei, cuprinde: Leviticul, Numerii, Cartea Regilor și mai multe părți dintr'un profeti.

Tipărirea s'a făcut cu cheltuiala „celui domn de steagu și vestitu viteazu Ghesti Freanți, alesu hotărâtoru Ardealului și țării ungurești, lăcuiorului de Deva — sfetnicul principelui Gabriel Bathory — cum aceste doo cărți să fie pargă până Dumnezeu va și altele tipări și scoate, și măriia lui Ghesti Freanți și cu tot agiutoriuu și le-au scris în cheltuiala multă și cu alți oameni buni încă lângă sine, și le-au dăruit voo, frați românilor, pentru aceia rugați pre Dumnezeu cu Șerbanu diiacu meșteru mare a tipareloru și cu Marien diiacu, dându în mâna noastră ceastu cărți cetindu și ne plăcură și le-amu scrisu voo, fraților Români, și le cetiți, că veți afla întru iale mărgăritariu scump și vistoriu nesfârșitu. Cunoașteți veți folosul buneafiloru și plata păcatelor dela Dumnezeu într'u ceaste cărți.

Lucrul s'a început în 14 Noembrie 1581 și s'au isprăvit „în 14 Iule în cetate în Orăștie”, iar în titlu drept dată a săvârșirii tipăritului, se dă 14 Iule 1582.

Toate acestea, s'au făcut: „Cu știrea măriei lui Patăru Jigmondu, Voevodulu Ardealului și a Țării Ungurești, și cu știrea și cu voia a toți domnilor mari și sfetnicii ai Ardealului, pentru întrămăturăna besoarecei sfinte a Românilor...”

(Va urma.)

Locuiri la BUCUREȘTI numai la

Situatia centrală. Confort. Etnia

Telefon 3-34-10

Grand-Hotel

„LAFAYETTE”

CALEA VICTORIEI Nr. 11

„Un mare miracol istoric”

Romanitatea și permanența poporului român, în hotarele Daciei Traiane

ROMA, 19 (Rador). — „Avenim d'Italia”, sub titlul „Un mare miracol istoric”, publică un lung articol despre romanitatea și permanența poporului român, în hotarele Daciei Traiane.

După ce arată că teoria evacuării Daciei în timpul împăratului Aurelian este antiștiințifică și lipsită de orice adevăr ea fiind confectionată în scop polemic autorul articolului insistă asupra realității neamului românesc în fața valurilor de invazii barbare, pentru păstrarea nealterată a fondului său etnic și unității de limbă.

Enigma latinității poporului român este rezolvată, dar deslegarea enigmei — încheie studiul — nu distruge miracolul care trebuie admirat în evoluția spirituală a neopătrunselor puteri civilizate au permis acestui istm orientat al Balcănelei, să-și păstreze cu îndârjire și perseverență, împotriva diferitelor invazii barbare și a isbiturilor imperiilor lismelor vrăjmașe, sufletul său latin.

Citiți și răspândiți ziarul „DACIA”

Nouă ofensivă pentru înfrânarea speculei

Conferința dela ministerul Economiei Naționale

București, 19. (SIR) — D. Mircea Cancicov, ministrul economiei naționale, după ce a luat cunoștință de toate problemele ministerului, a trecut ieri la consultarea celor chemați să aplice legile economice cele mai însemnate din ultima vreme. În acest scop, d-sa a convocat ieri la minister pe toți cei însărcinați cu aplicarea legii speculei și a legii pentru activarea producției și controlul prețurilor. La conferință a luat parte și d. M. Șerban, subsecretar de stat la agricultură.

După ce a ascultat toate doleanțele exprimate, d. ministru Cancicov a scos în

evidență importanța esențială pe care o are pentru economia românească stăvirea scumpetei și asigurarea aprovizionării.

D-sa a arătat impresiile culese din străinătate, spre a înțelege că situația economică trebuie stăpânită cu toată energia, în vederea evitării unor efecte nefavorabile mai târziu.

Din conferința de ieri, care a durat 6 ore, se desprinde că noui mijloace vor fi adoptate pentru realizarea scopului urmărit: înfrânarea scumpetei și aprovizionarea cât mai rapidă și mai masivă.

In lagărul dela Miercurea-Ciuc

Streinii cari se vor sustrage legii controlului streinilor urmează să fie internați

Un nou decret lege cu privire la streini

București, 19 (SIR.) — Pentru a preveni aplicarea sancțiunilor, se aduce la cunoștință supușilor streini că nu se acordă nici o prelungire de ședere în țară peste termenul dat prin decizie și avizele consulare. Toate prelungirile acordate înainte de 1 Mai 1940 supușilor streini intrați în țară dela 1 Septembrie 1939, fără drept de exercitarea profesiunii sunt considerate anulate și străinii sunt obligați să părăsească țara până la data de 30 Mai 1940. Termenele acor-

date după 1 Mai sunt exigibile la expirare, când străinii trebuiesc să părăsească țara.

Străinii cari se vor sustrage legii controlului străinilor și obligațiilor în vigoare, în timpul șederii în țară — vor fi internați în lagăre, în care scop a luat ființă primul lagăr la Miercurea-Ciuc.

Ca o complectare la dispozițiunile legii controlului străinilor, d. ministru M. Ghelmegeanu a prezentat spre semnare Guvernanului un decret-lege, care conține:

Art. 1. — Ministerul de interne este autorizat să dispună internarea în lagăr a supușilor streini, cari prin activitatea lor dăunează ordinea publică și siguranța Statului, precum și acelor care se abat dela legile și dispozițiunile în vigoare, privind controlul streinilor, sau calcă obligațiunile pe care străinii le au în timpul șederii lor în țară, dacă împotriva acestor supuși streini nu se poate aplica sancțiunea expulzării.

Art. 2. — Internarea se va impune prin decizia ministerului internelor, pe termen de o lună până la trei luni și va putea înceta sau fi reînnoită în aceleași condițiuni. Internarea încetează de drept, în momentul când supusul strein poate părăsi țara.

Dat în București, la 17 Mai 1940.

Carol.

Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri.

M. Ghelmegeanu, ministrul internelor.

Aurelian Bentoiu, ministrul justiției.

General Icuș, ministrul apărării naționale și ad-interim la aer și marină.

Lugubra descoperire din str. Brătianu

In podul unei case, ascuns într'un geamantan, s'a găsit cadavrul descompus al unui copil

Timișoara, 19. — În urma unui denunț, organele polițienești au făcut o descoperire în podul casei cu No. 7, în str. Brătianu, unde locuște d. Osea Balzsak.

Rezultatul a fost o descoperire lugubră. Într'un geamantan, s'a găsit cadavrul descompus al unui copil nou născut intrat în această lume.

miros insuportabil.

Ca cadavrul a fost ridicat și pus în mormânt la cimitirul din cartierul Principelui Carol.

Politia face cercetări pentru descoperirea părinților criminali.

Triumful cauzei noastre este cauza civilizației

Ordinul de zi al comandantului șef al forțelor maritime franceze

PARIS, 19 (Rador). — Iată textul ordinului de zi dat de comandantul șef al forțelor maritime franceze: „Ofițeri generali, ofițeri, contramaistri și marinari! De mai mult de opt luni, luptați cu tenacitate, curaj și succes. De la tropice la oceanul Arctic, ați făcut dovada celor mai înalte calități de marinari și luptători. Sunt mulțumit de voi.

In momentul în care războiul intră într-o fază, nouă, decisivă, pot conta pe voi pentru ca marina franceză, credincioasă vechilor ei tradiții de curaj și patriotism, să asigure, în colaborare strânsă cu marina britanică, succesul armatelor noastre pe mări și în cooperare cu armatele aliate. Triumful cauzei noastre este cauza civilizației.”

IN FIECARE ZI

otrăvurile se acumulează în organism

Și noi trăim fără să ne păzim, cu inestetul, bolile se instalează, cuprind organismul și minează: când ne dăm seama mai totdeauna este prea târziu pentru a repara stricăciunile.

Cât este mai înțelept de a goni la fiecare zi aceste otrăvuri și de a ne feri astfel astfel de miile de rele cari ne pândesc, reumatism, gută, piatră, eczeme, obeșitate, astmă, sciatică, hemoroizi, arterioscleroză, congestie, apoplexie.

Urodonal luat zece zile în fiecare lună pune pe fugă otrava urică și împotriva organismului să nu ne neglijeăm de loc această înțeleaptă precauțiune.

URODONAL

evită intoxicația organismului

La farmacii și drogerii

ESTE UN PRODUS CHATELAIN
MARCA DE INCREDERE

Comunicate Englez

Londra, 19. (Rador) — Un comunicat al ministerului de război anunță:

În cursul nopții de 16 spre 17 Mai, devenind necesare anumite modificări ale frontului, forțele expediționare britanice au fost retrase pe poziții situate la Vest

de Bruxelles. Această operațiune s'a efectuat fără niciun incident. Nu este vorba de niciun fel de prăbușire sau spărtură în acest sector, cum lasă să se înțeleagă un comunicat german.

Francez

Paris, 19. (Rador) — Comunicatul francez din dimineața de 18 Mai anunță:

În Franța bătaia continuă cu violență în regiunile indicate de comunicatul de ieri. În Belgia, spre a ține seamă de

situația generală, trupele aliate au executat o mișcare de retragere și s'au strămutat la Vest de Bruxelles. În cursul nopții, aviația a atacat violent cu bombe coloanele, șoselele și punctele de trecere ale inamicului.

German

Berlin, 19. (Rador) — Comunicatul de Sîmbătă la amiază al înaltului comandament german anunță:

În Olanda, trupele germane continuă cu reperițiune curățirea insulelor din ținutul Zeelanda. Numai la Est de Vossingen, în insula Walcheren, s'au dat lupte locale în cursul zilei de ieri. Acum, comandamentul olandez a oferit capitularea.

May bine de 2000 de olandezi și francezi au fost făcuți prizonieri pe insulele Schouwen și Beveland Sud.

Trupele germane au pus stăpânire pe câteva zile de coastă și pe unitățile marine de război olandeze, care se găseau în porturi. Germanii au străbătut în două locuri centura exterioră a fortificațiilor cetății Anvers. După cum în altul comandament a anunțat încă de ieri, printr'un comunicat special, orașele Mecheln și Louvain au fost cucerite după o luptă violentă, în timp ce primarul orașului Bruxelles a predat germanilor, fără lupte, capitala.

Inamicul care se retrage de pe linia Dles este urmărit de trupele germane.

La Sud de Maubeuge, unități de care de asalt germane au străbătut fortificațiile franceze dela frontieră. Ele au distrus două divizii inamice și au urmărit pe inamic în retragere, dela cursul superior al Sambre până la cursul superior al râului Oise. Carele de asalt germane sunt urmate foarte de aproape de divizii de infanterie. Trupele germane au făcut numeroși prizonieri și o pradă de război considerabilă. Ele au înaintat și la Sud de Sedan. Aviația a atacat în deosebi comunicațiile din spatele frontului și șoselele de retragere pe care trec coloane inamice în Belgia și în Franța. Sub acțiunea acestor raiduri, inamicul a fugit în mai multe locuri. Avioanele noastre de recunoaștere operând pe coasta olando-belgiană au scu-

fundat un distrugător inamic. Aviația a atacat și în regiunea Narvik, trupe inamice, care încercau să debarce. Un crucișetor greu și un mare vas de transport au fost atinse de bombe. Pe ziua de ieri, inamicul a pierdut 108 avioane dintre care 53 au fost doborâte în lupte aeriene, 11 de artileria antiaeriană, iar restul au fost distruse pe pământ. În aceeași zi au fost pierdute 26 avioane germane.

Inamicul a întreprins mai multe atacuri contra unor orașe din Germania de Nord, — în deosebi la Hamburg și Bremen — și contra altor orașe situate la Vest. Ca în toate cazurile precedente, inamicul a atacat exclusiv obiective militare, cu excepția unei cazărmi. În altul comandament german subliniază acest fapt, în vederea consecințelor ce vor rezulta din el.

Unități ale marinei de război germane au pus mine în fața porturilor sud-africane, care servesc drept baze unităților navale inamice.

Max Aușnit a declarat recurs în Casație

București, 19. (SIR.) — Impotriva deciziei Curții de Apel S. III, prin care se confirmase sentința tribunalului corecțional S. I., în ceea ce privește pedeapsa de șase ani închisoare, patru ani interdicție, despăgubiri civile de aproape 250 milioane lei către soc. „Reșița” și un leu către ministerul comerțului exterior, la care a fost condamnat Max Aușnit, atât ministerul comerțului exterior, cât și inculpatul au declarat recurs. În Alta Curte de Casație urmează să fi-zeze termenul.

Absența costumului național la serbări

S'a scris mult în favoarea purtării costumului național, s'au ținut conferințe, s'au făcut cercetări pe teren și s'au organizat expoziții costisitoare, dar se întârzie cu exemple practice. Tărăncile noastre sunt acuzate că nu mai țes și nu mai coase, că nu mai dau atenția cuvenită portului strămoșesc, dar doamnele dela orașe continuă să se scalde în luxul cel mai exorbitant. Ele par'că au rușine să se îmbrace în costum național, măcar odată, de două ori pe an, măcar în zilele de sărbătoare națională. La atât se rezumă dragostea pentru portul național.

Astfel, la parada zilei de 10 Mai, din anul acesta, costumul național a fost cu totul absent. Și cele două tribune, dar mai ales trotuarele Bulevardului, au fost pline de femei, din toate straturile sociale. Am avut impresia că toată acea mulțime de femei s'a dus la paradă, nu să participe sufletește la cea mai mare sărbătoare națională, ci ca să-și arate somptuoasele toalete, confecționate după ultimul jurnal de modă. Și dacă onoarea costumului național a fost totuși salvată pe ici colo, aceasta se datorește soțiilor de muncitori și gardieni publici, acelor femei simple venite dela țară de curând, cari au altă concepție despre un costum național și despre o sărbătoare națională.

Constatările acestea, destul de dure-roase, poate nu le-am fi scris, dacă nu am fi primit o scrisoare din partea unui preacunoscut colonel pensionat, a cămii soțic, deși trăită mulți ani la Paris, a rămas totuși o adevărată româncă. Colonelul ne scrie, în chip dureros, despre cele văzute cu prilejul parăzii de 10 Mai:

„Doamnele din „elita” noastră, cari se laudă deseori cu originea lor nobilă și sunt prea lenese a se urca în podul casei părintești, chiar intelectuală dacă le-ar fi părinții, unde cu siguranță ar găsi cismele sau opinoile părinților, — aceste doamne nici atâta atenție n'au dat de 10 Mai, încât, să se mândrească cu portul național.”

„In cele două tribune, o singură doamnă a fost costumată: soția acestui colonel. Întrebată, dacă nu se simte stîngherită fiind singura în costum național, d-sa a răspuns:

— „Am fost mândră în vremea ungu-rilor purtând acest costum. Azi, la 10 Mai, sunt și mai mândră să-l arăt străinilor, cari cu atâta drag își poartă costumul lor național...”

N'am vrea să greșim și nici să supărăm pe nimeni, dar parcă româncă intelectuală disprețuiește portul strămoșesc. De ce, când în alte țări lucrurile se petrec altfel? La nunta fiului regentului Horthy, doamnele din elita maghiară, toate erau îmbrăcate în costumul național. La fel bulgăroaicele, de ziua regelui Boris, iar șabii din Banat, nu scapă nicio ocazie de-a face tot astfel. Și doar, costumul românesc, e mai frumos de cât toate.

Iată o mentalitate, care trebuie schimbată. Și nu știm dacă nu este cazul să se ia unele măsuri mai aspre chiar, cum ar fi obligativitatea pentru doamne, ca cel puțin la asemenea parăzi, să se prezinte în costum național.

SPORT

Marele examen al footballului românesc

Azi după masă se va disputa concomitent la Budapesta și București, întâlnirea celor trei garnituri ale României și a Ungariei.

Footballul românesc este pus în fața unei dificile probleme, având datoria de a-și impune faima și prestigiul în mod definitiv, dovedind astfel valoarea performanțelor anterioare.

Echipele selecționate, până în prezent sunt în formă impecabilă și dau multă speranță că vor face o impresie deosebită.

La Budapesta, echipa A a României formată din elementele cele mai valoroase ale soccerului întâlnește o echipă bine încheată și călită în numeroase lupte internaționale. Atât pe un front cât și pe celălalt, selecționerii și-au dat toată șilînța de a selecționa echipele cele mai bune și după toate aparențele acest lucru pare să le fi reușit pe deplin.

România va alinia formația: David — Sfera, Lengheriu — Vintilă, Juhász, Demetrovici — Bindea, Reiter, Barátky, Spielmann, Popescu.

Rezerve: Sadvosky, Simatoc. Echipa Ungariei se prezintă astfel: Csikós — Pákozdi, Polgár — Szalay, Sárosi III, Dudás — Kincses, Sárosi dr., Toldi, Harangozó, Gyetvai.

Rezerve: Körmeni, Biró, Király, Szendrői.

Arbitru d. Podulsky (Jugoslavia). Juniorii nostri, deasemenea pe pământ străin evoluează. Deastădată echipa a fost compusă după o selecționare minuțioasă și s'a avut de bază comportarea echinelor din „Cupa Unirea”. Astfel că linia de atac este compusă din

echipierii Timișoarei cari arată o formă permanentă bună. În halfie, au intrat deasemenea elemente de valoare din Arad și Timișoara, apărarea este în schimb bucureșteană.

Formația este următoarea: Savu — Sătană, Marinescu — Belcin, Mladin, Covaci — Ritter, Mioc, Oppelz (Andrescu), Marian, Vodă.

Ungaria deasemenea are o echipă redutabilă, care cuprinde următorii jucători: Dosai — Szücs, Lörincz — Kovács, Bakos, Kéri — Hollósi, Borbély I, Berzi, Harsányi, Turbéli.

Rezerve: Kuchta, Fleck, Rottenbiller, Borbély II.

Arbitru d. Kiss Ernest.

La București, garnitura a doua a României tot un match tare are de absolvit. Echipa secundă a Ungariei este compusă din elemente tinere cari sunt speranțele noastre de mâine. Ei au fost pregătiți pentru sistemul englez pe care și l'au însușit perfect și pe care-l practică în mod irepoșabil. Echipa noastră cuprinde elemente de mare valoare, cari adeseori au îmbrăcat adeseori tricoul național și cari sunt o garanție pentru comportarea onorabilă a ei.

România B este compusă astfel: Pavlovici — Slivăt, Petrescu — Șiclovan, Rășinariu, Lupăș — Covaci II, Ploșteanu, Cociuban, Bodola, Iordache.

Ungaria B: Kiss — Kiss, Bánkúti — Négyesi, Marosi, Pósa — Várdi, Nagy, Jenőfi, Laczkó, Toth III.

Rezerve: Toth, Szödi, Kiszely.

Arbitrează d. Ștefanovici (Zagreb).

La 21 Mai

Ungaria B—Liga de Vest

Echipa B a Ungariei, care joacă azi la București pentru Cupa Dunării, va disputa la intoarcere un match cu reprezentativa Ligii de Vest. Pregătirile în vederea desfășurării în cadrul cel mai solemn și a absolutei sportivități a acestei întâlniri au și fost terminate. Sportivii timișoreni într'un ansamblu ales, au programat se-jourul oaspeților de a fi cât se poate de agreabil. Ei sosesc mâine seara la orele 19.30 cu Rapidul și vor fi găzduiți la hotel „Savoy”. Echipa Ungariei B va fi formată pe scheletul celei dela București, completată cu Gazdag, Szücs, Roják și Szendrői cari sosesc mâine seara direct dela Budapesta. Liga de Vest deasemenea și-a format echipa care după toate probabilitățile va cuprinde următoarele nume: Pavlovici — Slivăt, Chiroi — Simatoc, Kotormány (Scovran), Szaniszló II — Bindea, Reiter, Marcu (Ciolac), Gall (Spielmann), Dobay.

Întâlnirea de Marți depe arena Electrica suscitată de pe acum un mare interes în rândurile iubitorilor de sport.

Arbitrajul este incredințat d-lui Mlenario (Jugoslavia), pe tușe ajutat fiind de dd. Milivoi și Chicin.

Din cauza timpului nefavorabil și pentru a scuti de concurență întâlnirea. Chinezul Minerul, comitetul districtual a hotărît contramandarea matchului de selecție proiectat pentru azi după masă, pe arena Electrica.

CONVOCARE

Președinția tuturor Ligiiilor, Regiunilor și grupărilor sportive din Timișoara sau reprezentanții lor autorizați suut invitați a lua parte la ședința convocată de Reprezentantul U. F. S. R. pentru ținutul Timiș, în ziua de Miercuri, 22 Mai, ora 21, în sala de ședință a Primăriei, în vederea rezolvării unor probleme importante la ordinea zilei.

Dobos

Telefon 44-55

Optic, Foto, Instrumente chirurgicale sanitare

Radio

DUMINICA, 19 MAI:

9.30: Ora; ORA RELIGIOASA. 12.00: Ora; Orchestra Grigoraș Dinicu. 13: Ora; Enache Busuioceanu (saxofon). 13.20: Ora; SPECTACOLE; Știri artistice și culturale; Sport. 13.30: Ora; Orchestra Radio dirij. de Ion Ghiga. 14: Ora; Radio-jurnal. 14.20: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Radio; voce: Mircea Nemeș. 14.50: Ora; Radiofonice; Publicații; Variații. 15: Ora; Vestii și sfaturi agricole. 15.15: Ora; ORA SATULUI. 16.15: ORA JURNAL PRELIMITAR. 16.30: Ora; Muzică variată (discuri). 17.15: Ora; „MUCĂ ȘI VOE BUNA”. 18.15: Ora; Mersul vremii. 18.17: Ora; SĂPTAMANA. 18.20: Ora; Dansuri (discuri). 19.30: Ora; ORA NAȚIUNII. 20: Ora; SPORT: Rezultate tehnice. 20.05: Ora; Cheile Bizacului, Mihail Sadoveanu. 20.20: Ora; Muzică românească (discuri). 20.45: Ora; Radio-jurnal (I). 21: Ora; TEATRU: „Domnul rouă” de George Blumbești. 22.10: Ora; Radio-jurnal (II); Rezultate sportive. 22.30: Ora; Dansuri simfonice (discuri).

LUNI, 20 MAI:

12: Ora; Cota Dunării și a barei Sultna. Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Ora; Selecțiuni din „Mignon” de Ambros Thomasdiscuri. 12.50: Ora; Orchestra Victor Predescu: Muzică de operete. 13.20: Ora; SPECTACOLE; Știri artistice și culturale; Sport. 13.30: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu. 14: Ora; Radio-jurnal. 14.20: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu. 15: Ora; Radiofonice; Publicații; Variații. RADIO ROMANIA: 19: Ora; Mersul vremii. 19.01: Ora; Cronica literară. 19.15: Ora; DEBUTANTA LA RADIO: D-na Tăcuț (voce). 19.30: Ora; Serafim Antrop (violoncel). 19.50: Ora; Radio-jurnal în limba maghiară. RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI: 20: Ora; Pâinea noastră cea de toate zilele, de D. Andronescu. 20.20: Ora; Orchestra de concert Radio, dirij. de Th. Rogalski; voce: D-na Valentina Lortzing (voce: D-na Valentina Crețoiu-Tassian); Scherzino de D'Ambrosio; Ari din „Eva” de Lehar (voce: D-na Valentina Crețoiu-Tassian). 20.45: Ora; Radio-jurnal (I). 21: Ora; Continuarea concertului Orchestrei de concert Radio, dirij. de Th. Rogalski; voce: D-na Valentina Crețoiu-Tassian. 22.10: Ora; Radio-jurnal (II); Sport. 22.30: Ora; Concert de Schumann pentru vioară și orchestră (discuri din colecția D. Ratz). 23: Ora; Selecțiuni din opere franceze (discuri).

MARȚI, 21 MAI:

12: Ora; Cota Dunării și a barei Sultna. Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Ora; Muzică românească (discuri). 12.50: Ora; Orchestra Petrică Moțoi. 13.20: Ora; SPECTACOLE; Știri artistice și culturale. 13.30: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Petrică Moțoi. 14: Ora; Radio-jurnal. 14.20: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Petrică Moțoi; voce: Ale. 15: xandru Grozuță. 15: Ora; Radiofonice. 16: Publicații; Variații. 19: Ora; Mersul vremii. 19.01: Ora; Cronica medicală. 19.15: Ora; Cântăreții noștri de muzică ușoară (discuri). 19.30: Ora; Cantonete italienești de George Ppoenaru (voce). RADIO ROMANIA: 19.50: Ora; Radio-jurnal în limba maghiară. RADIO BUCUREȘTI: 19.50: Ora; Muzică variată (discuri): In seră. 12: Visuri, liederuri de Richard Wagner (voce: Tiana Lemnitz). RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI: 20: Ora; Sfinții împărați Constantin și Elena, de Fr. Gh. Cămașna. 20.15: Ora; Program oferit de Casa de parfumerie „RICHARD HUDNUT”. Cântec Jazzul „Melody”. 20.45: Ora; Radio-jurnal (I). 21: Ora; Compozitori de operă: JOHANN STRAUSS (discuri): I. Cuvânt explicativ; II. Exemplificări muzicale. 22.10: Ora; Radio-jurnal (II); Sport. 22.30: Ora; Muzică distractivă și de dans (discuri).

Azi
Duminică
CAPITOL

Steaua din Rio

Captivant și interesant film de aventuri

cu
LA JANA

Harald Paulsen — Gustav Diessel

Azi
Duminică

HARRY BAUR
în rolul unui șeic arab, are cea mai dramatică creație din cariera sa în

APOLLO Secretele Mării Roșii

După scenariul de Henry de Monfreid și Joseph Kessel

LOTERIA DE STAT

Din colectura milionarilor
Gheorghe Stănciu

din București

au eșit la tragerea de azi 18 Mai

Lei **1 Million** cu No. 59.208Lei **1 Million** cu No. 54.767Lei **1 Million** cu No. 52.943Lei **1 Million** cu No. 4753Lei **1 Million** cu No. 99.071Lei **1 Million** cu No. 75.870Lei **1 Million** cu No. 49.239Lei **100.000** No. 274.773Lei **100.000** No. 222...Lei **100.000** No. 372.697Lei **100.000** No. 278.516din sucursala Timișoara a eșit
Lei **1 Million** cu No. 75870precum și multe alte câștiguri
a lei 10.000, 8000, 5000 etc.SUCURSALA TIMIȘOARA
Bulev. Regele Ferdinand No. 6.Regatul Român. Timutul Timiș.
Județul: Timiș-Torontal. Piașă: Pesac.
Primăria comunei: Bulgăruș.
No. 1386/1940.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

In ziua de 4 Iunie 1940 se va ține în sa-
la de ședințe a primăriei Bulgăruș (jud.
Timiș - Torontal) următoarele licitații
publice, cu oferte închise și sigilate:Ora 10: Procurarea alor 70.000 kg
lemn de foc, calitatea I, esență fag sau
carpen, cu termen de executare până la
15 August 1940; Valoarea devizului lei
66.500.Ora 11: Sondarea unei fântăni artezi-
ene negativă cu o adâncime de circa 80
metri cu termen de executare până la
15 August 1940; Valoarea devizului lei
65.100.Ora 12: Darea în întreprindere a că-
răușitului comunal pe timpul dela 1 Iu-
lie 1940 — 31 Martie 1941; Valoarea de-
vizului este de 27.000 lei.Licitațiile se vor ține în conformitate
cu normele legale în vigoare (art. 88—
110 L. C. P.; normele din Mon. Of. No.
127/1931; No. 269/1939, No. 21/1940).Toate persoanele, care vor lua parte
la licitații, vor depune o garanție de 5%
din valoarea lucrării sau furniturii. —
Ofertele se vor face în conformitate cu
cristul de sarcini respectiv, care poate
fi consultat zilnic în cancelaria primă-
riei.

Bulgăruș, la 14 Maiu 1940.

Primăria

Oficiul economic al
ținutului Timișa luat măsuri pentru aprovizionarea cu lemne
și alimente a populației din ținutTimișoara, 19. — Oficiul economic al
ținutului Timiș a ținut Vineri seara o
importantă ședință la rezidența regală,
sub președinția E. Sale d-lui rezident
regal dr. Alexandru Marta. In chesti-
unea aprovizionării cu lemne a populației
din ținut, oficiul economic a constatat
următoarele:Județele Severin și Caraș dispun de
lemn fasonat în plus peste necesită-
țile acestor județe. Județele Arad și
Hunedoara, dispun de lemne suficiente
fasonate pentru nevoile populației de a-
colo, iar județul Timiș-Torontal, cu ora-
șele și comunele din acest județ, nu au
lemn fasonat în cantitate suficientă.
Nevoile de lemne ale județului Timiș-
Torontal, urmează deci a fi acoperite în
plusul de lemne fasonate din județele
Severin și Caraș.O chestiune importantă și în același
timp delicată în materie de aprovizio-
nare cu lemne, este chestiunea trans-
portului. Chestiunea căraușiei din pă-
duri la gări și dela gări în localitățile ca-
re au nevoie de lemne, a rămas în sarcina
d-lui Zaharia Ionescu, președintele
Uniunii comercianților de lemne. D-sa
va prezenta căilor ferate un tablou de-
spre cantitățile de lemne deja adunate
prin gări, iar căile ferate vor introduce
sistemul navetelor pentru transpor-
tarea acestor cantități. Un alt tablou pe
care îl va întocmi d. președinte Zaharia
Ionescu și îl va prezenta rezidenței re-
gale a ținutului Timiș, va arăta în ce lo-
calități ce cantități de lemne se găseștefasonate în pădure, pentru a se lua mă-
suri și pentru transportarea acestor lem-
ne la locul de consumație. Pe baza ac-
stui tablou, ținutul va solicita comanda-
mentelor militare eliberarea dela con-
centrare a căruțelor și a autovehicule-
lor necesare transportului acestor can-
tități.In legătură cu chestiunea combusti-
bilului, rezidența regală a ținutului Ti-
miș a constatat că la orașe se consumă
lemn și în cazurile în care s'ar putea
consuma cărbuni. Populația este rugată
să consume, mai ales la încălzit, cu pre-
cădere cărbunele, deoarece aproviziona-
rea cu cărbuni este mult mai ușoară.Conferința de Vineri seara dela rez-
idență a instituit un comitet economic
mai larg, care se va ocupa în viitor de
coordonarea tuturor chestiunilor de a-
provizionare din ținut.Arhiva Societății Națio-
naler a părăsit GenevaGENEVA, 19. (Radior.) Ștefan: Mai
multe camioane încărcate de documente
ale Societății Naționale au părăsit Gene-
va, îndreptându-se, după formula oficială
„spre o direcție necunoscută”. Se știe to-
tuși, că aceste camioane se îndreaptă spre
Franța. Proiectul de mutare a tuturor bi-
bliotecilor S. N. în Franța a fost pregătit de
d. Avenol.

PREMIERA LA „CAPITOL”

STEAUA DIN RIO

Aduce la cunoștința onor. clientelei că pe
și croitoria militară.

Dacă doriți să fiți îmbrăcați bine

ȘI DUPĂ ULTIMA MODĂ, SAU SA VA COMANDAȚI UNIFORME EXECU-
TATE EXCELTIONAL, ADRESAȚI-VA CU ÎNCREDERE LA

Croitor diplomat

GHEORGHE CRISTA

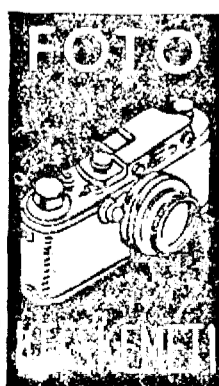
Timișoara I, Strada Mercy No. 7.

Știri din Deva

Adunarea generală a colegiului farma-
ciștilor. — In localitate s'a ținut adunarea
generală a colegiului farmaciștilor din ju-
dețul Hunedoara, cu care ocazie s'a ales
noul comitet de conducere al colegiului din
d-nii: farmacist Farago Andrei-Orăștie ca
președinte, farmacist Călcescu Sabin-Deva
ca vice-președinte, Ernest Pap farmacist
Vulcan în calitate de casier și d. farmacist
Kromek Rudolf din Dobra ca secretar.Accident mortal. — Femeia Duncan Ana,
de 44 ani din comuna Bulzești, în timp ce
păștea oile pe un munte din apropierea co-
munei, din neglijența sa, a căzut într-o
orăpăstie adâncă de 100 metri, rămânând
moartă pe loc. Parchetul tribunalului Hu-
nedoara a autorizat înmormântarea.Scumpirea untului la Deva. — Cu toate
că Primăria orașului Deva, prin ordonanța
ce a dat pentru maximalizarea articolelor
de generală necesitate, a fixat kilogramul
de unt la 110 lei, totuși comercianții nu re-
spectă acest preț și vând un kilogram de
unt cu 120 lei. Dar mai mult de cât atât,
cetățenii nu pot cumpăra unt nici cu acest
preț, decât în cantități neîndestulătoare
pentru trebuințele lor și aceasta, numai cu
bunăvoința unor comercianți cari țin untul
ascuns. Credem că nu este suficient numai
să se dea ordonanțe, ci mai important este
să se vegheze la stricta lor aplicare de că-
tre comercianți.Teatru. — Teatrul Național din Cluj, în-
treprinzând un turneu în Ardeal va juca
pe scena Teatrului Comunal din Deva, în
seara de 23 Mai a. c. piesa „Romanta” în
fruntea distribuției fiind d. Ion Tâlvan, so-
cietar. Biletele de vânzare la agenția „In-
formator”.Accident de muncă. — Muncitorul Petru
Ioan în etate de 27 ani, angajat la Uzinele
de fier din Hunedoara, în timp ce lucra la
o mașină de sudat aceasta a făcut explozie,
rănindu-l grav la față. Victima a fost in-
ternată la Spitalul de Stat din Deva.Vizita episcopului romano-catolic. —
Episcopul romano-catolic Marthon Aron
din Alba-Iulia, a sosit în localitate pentru
2 zile. Oaspele a fost întâmpinat de d-nii
colonel Constantin Bengliu, prefectul jude-
țului Hunedoara, dr. George Drăgan pri-
mar, dr. Cornel Brădean chestorul poliției,
reprezentanții bisericii romano-catolice
precum și numeroși credincioși. D. dr. Ge-
orge Drăgan primarul orașului Deva i-a
urât bun venit, iar episcopul i-a mulțumit
atât d-sale cât și celor prezenți pentru pri-
mirea ce i-au făcut.

Proiect de fondare

și invitațiune, pentru subscripții de acțiuni.

Subsemnații intenționăm a înființa o
societate anonimă pe acțiuni, cu numele
„Oxigenul Superior” S. p. A. cu sediul
în Timișoara II, Calea Buziașului No. 4,
cu un capital societar inițial de 2.000.000
lei, zis două milioane lei, având drept
scop principal producerea oxigenului și
desfacerea lui și a aerului comprimat
extras din aer, precum și vânzarea de
aparate, piese și materiale, pentru su-
dură.Adunarea generală constitutivă va a-
vea loc irevocabil în ziua de 5 Iunie 1940
în biroul avocatului dr. Valeriu Dirina
în Timișoara I, Str. 10 Mai No. 3, orele
12 amiază. Semnatarii de acțiuni sunt
rugați a se prezenta la această adunare
generală fără altă invitație, semnând
prezența și pentru luare la cunoștință.Ordinea de zi a adunării generale con-
stitutivă va fi:1. Alegerea președintelui și a verifica-
torilor, numirea grefierului adunării.2. Hotărârea în privința înființării sau
neînființării societății și votarea Statu-
telor în caz de constituire.3. Confirmarea Consiliului de Adminis-
trație și alegerea Comitetului de Cen-
zori, pentru primii trei ani de gestiune.4. Darea descărcării pe seama fonda-
torilor, pentru răsunderea conform
art. 152 din Cod. Com.Adunarea generală constitutivă va
putea decide valabil numai în prezența
tuturor acționarilor, cari au semnat acțiuni
și reprezentând deci întreg capitalul so-
cietar și cu aceia, că 5 acțiuni dau drept la
un vot. Teodor Bucureșcu și cons.

APARATE

FILME — PLACI

Lucrări fotografice
sursa cea mai bu-
nă și eficientă.Timișoara,
Bulev. Duce No. 2.

DACUL POET

Într-o conferință a sa, recentă, d. profesor N. Iorga, cu competența Dacului presus de orice discuție, a pus accentul, dacă am înțeles bine, pe filonul dacic al substanței românilor, ca pe unul care-l covârșește pe celălalt. D. Coman, asistent universitar, a vorbit câteva timp după d. profesor N. Iorga, despre Zamolxe, zeul Dacilor, arătând cum credințele legate de Zamolxe erau o anticipare a credințelor creștine. Nu de mult d. profesor Giurescu, cu ocazia unei serbări a „Astreii” a rostit un discurs, în care oprindu-se asupra originilor poporului român, n'a trecut deloc dincolo de zestrea noastră dacică.

Și iată ce scrie d. Cristofi P. Cercez, în „Universul” de Joi, 28 Martie 1940:

„Traian nu a venit aci la noi să ne civilizeze, pentru că dacii erau și latini și civilizați înaintea lui”.

Așa dar se poate vorbi despre sângele nostru dac. Lucrurile nu stau tocmai așa cum susțin taică-lazării unui anacronic exclusivism latinist.

În adevăr, la ce bun să se presupună nu știu ce semnificație ocupației dela 105 care se caracterizează în primul rând printr-o durată mai scurtă decât multe altele? Odată a învins Dacia, altă dată năvălitorii. Dar după cât știm, aceștia din urmă — cari uneori fuseseră nevoiți să se târască în genunchi la picioarele Tronului străbunilor noștri Daci spre a depune tributul de doi bani, simbolic numai și de ocară — nu și-au revendicat niciodată origina învingătorilor. O asemenea idee n'a putut propovădui la noi decât o școală, azi învechită, pentru că oamenii de cultură ai zilelor de azi par hotărâți să șteargă pentru totdeauna de pe tabla de valori tot ceea ce se reduce la forță fără conținut civilizator.

Argumentul limbii nu mai impresionează pe nimeni. Dece am datora-o ocupanților tocmai noi, de vreme ce Galii, Celtiberienii, Ramnenses, Titienses și Luceres, o aveau ca dialect arimic al unei limbi pelasge de aici pornită, ca și vorbitorii dialectelor, între cari unii au revenit, au stat cât au putut iar au plecat și atâta tot?

Exclusivismul de care aminteam, nu mai e bun decât ca presupusă armă în mâna adversarilor țării contra continuității noastre evidente aici. El nu face decât să dea aparente dovezi despre o vechime a noastră aici, mai mică decât cea reală. Cât privește noblețea blazonului dacic, de ce n'am vedea-o sub aspectul ei adevărat, de leagăn sarmisegetzuzic al unor Zei, pe cari în lipsa altora mai buni, Assyria și Babilonul, Egiptul, Athena și Roma, bucurăși i-au primit? Căci întâi a fost Sarmisegetzuză!...

De aici, dela adevărul acesta, sugerat cu atâta tact și înțelepciune de învățații noștri, trebuie să pornească cel ce vrea să aibă în mână busola justă a rosturilor noastre. Numai acest adevăr poate fi granitul ce trebuie pus la temelile adevăratei culturi românești. Omul de știință sau militarul, compozitorul sau romancierul, poetul și sculptorul, pictorul și gazetarul, din sursa această dacică trebuie să se inspire.

Aceasta este ordinea de idei în care se integrează preocuparea noastră de aci în legătură cu Dacul Poet. Vom începe prin a spune că Dacului poet i s'a ridicat o statuie de bronz în teatrul lui Dionysos din Athena, pe un pedestal de marmoră pentelică ce poartă semnăturile artiștilor Kephisodotos și Timarchos, fii lui Praxiteles. Nu știm dacă statuia aceasta este una și aceeași cu cea din muzeul Piu Clementin din Vatican, sau aceasta din urmă este o a doua statuie. D. dr. N. I. Ștefănescu, dela care luăm unele din datele de aici asupra Dacului poet — cum, în general, în aceste note, ne servim și de „Dacia Preistorică” a lui N. Densușianu — ne arată că poetul nostru era pus de Aristofan din Bizanț, „imediat după Homer”, tot el, Aristofan din Bizanț, mai spunând că „nu se poate distinge decât Dacul poet „a imitat viața omenească sau aceasta pe” Dacul poet. Plutarch recomandă pe Dacul poet înaintea lui Aristofan și mai aflăm despre el că fusese elev al lui Theophrast și prieten cu Epicur.

Dacul poet e contemporan cu regele dac Dromichetes, învingătorul lui Agatole și al lui Lysimachus, al cărui ospăț din Helis, a rămas memorabil. Vom mai putea adăuga despre Dacul poet că Ovidiu l'a slăvit în versuri fără să-l poată ajunge și tot așa Cicero. Dar a mai avut și alți admiratori.

Cezar spre a elogia pe Terențiu îi spune că e pe jumătate cât Dacul poet. Se referea, fără să știe, la ceea ce luase Terențiu — cinci din comedile lui sunt derivate din Dacul poet — ca de altfel seria întreagă a celor mai mari autoți dramatice din Roma, din Dacul poet.

Și nu credem că Cezar să fi făcut această apreciere numai pentru a face plăcere temutului Burebista, care în iureș năpraznic de călăreți Geți, pustiind Balcanii, se înființase la fruntariile imperiului roman spre a invita Roma sau să oprească expansiunea, sau Cezar să-și încrucețeze spada cu dânsul. Ceea ce Julius Cezar n'a făcut, resemnându-se să sufere mai departe contribuția dacică a genialului diplomat Burebista, la alimentarea războaielor civile din Roma. În atitudinea față de Cezar ca și față de Ariovist, a cărui ofertă de a forma o unitate europeană dintr-o alianță gallo-dacică o refuzase, Burebista pare a dovedi nu o trufie deșartă, cât poate o asprimă de părinte față de niște copii neastâmpărați cari după ce-și părăsiseră leagănul, voiau fie să devie egali cu el, fie să pornească împotriva lui, din simplă semeție.

Nu, aprecierea lui Cezar la adresa Prințului Comediei, cum i se mai spunea Dacului poet, trebuie să fi fost sinceră. De altfel, cum ar fi putut identifica Cezar sub numele limbii grecești, mădularul dacic? Și cum s'ar fi putut exprima despre un poet, când acesta prin geniul său este, pentru cultura umană a tuturor vremurilor, mai mult decât produsese în Roma tot secolul lui August?

Dacul poet și-a permis să scrie una sută opt piese de teatru. Din diferite motive ele nu s'au jucat în chiar teatrul din Sarmisegetzuză, ci în cel din Athena. Aceste una sută opt piese constituie „Comedia Nouă Atică”.

Dacul poet, scrie Dr. N. I. Ștefănescu, „părintele comediei de caracter a fost autorul care a înrâurit în cel mai mare grad drama comică în literatura universală, căci el a inspirat, prin literatura latină, cele mai de seamă genii ale epocii moderne, printre care, fără îndoială, Molière are primul loc.”

Apoi: „Inspirându-se din realismul psihologic al lui Euripides, a transplantat motivarea acțiunii dramatice de pe terenul conflictului dintre om și zeu, pe acela al naturii sufletești a omului cu educația, cultura și viața lui individuală și socială.”

Iar mai departe: „Figurile umile, întunecate de prejudiciu, de rea reputație, capătă la dânsul o deosebită aureolă morală. Ei, cei mici și disprețuiți, sunt aleși să îndeplinească voința superioară și de aceea vedem sclavii și femeile oierdute arătând virtuți și calități surprinzătoare prin noblețea lor, care lipsesc adeseori oamenilor în bune poziții sociale.”

„Mulți învățați au constatat asemănarea mersului dramatic în comedia lui, cu acela din drama socială a lui Ibsen și au admirat în deosebi duhul adânc iubitor de oameni al celui dintâi, în deosebire de cel răsvrătit și vrăjmaș al celuilalt. Dramele acestuia, isvorâte dintr'un mediu psihologic și social ca și comedile „Dacului poet” se încheie pe linia tristă, pentru că în această vâltoare omul este lăsat singur în mâinile destinului și mediului social, pe când omul” Dacului poet „e condus de Divinitate, fără ca el să știe, spre fericirea dorită.”

Or gina dacică a Dacului poet o aflăm dela Strabo, în cartea VII, cap. III, paragraful IV. Strabo reproduce câteva versuri ale Dacului poet, subliniind că în ele poetul nu face poezie ci versifică istorie, în sensul că această istorie este și a sa, proprie, a poetului. Adică versurile acestea nu sunt un fragment dintr-o comedie a Dacului poet. Ele nu sunt rostite de vreun personaj al comediei Dacului poet, ci Dacul poet le scrie despre sine însuși.

„Trații toți, iar dintre dânsii daci! mai cu seamă (căci dintre aceștia mă mândresc a face parte și eu)” etc.

Dacul poet este considerat drept Grec, deși nimic nu poate fi mai absurd

decât să susții că cineva e Grec când el țipă în gura mare că e Dac și că e născut de această origină.

Celor cari susțin că Dacul e Grec nu le putem spune decât atât: cunoaștem argumentul că naționalitatea scriitorului nu este una și aceeași cu a mădularului, a sângelui său, ci a limbii în care scrie. Nimeni mai mult însă decât Dacul poet nu răstoarnă acest subred argument. Căci el până și o limbă străină o reduce la simplă unealtă de difuzare a gloriei mădularului său dacic. Parcă și câștigase glorie în metropola strălucirii elene, numai spre a o închina sângelui său dac. Iși iubea atât de mult neamul încât, pentru că n'o putea spune în toate limbile, o alesese pe cea mai universală a timpului. Cum vă explicați altfel că în jumătate din comedile adunate ale dacului poet sunt nelipsiți, ca personaje, doi daci? Dovedește aceasta o antipatie față de poporul dac, indiferență, sau din potrivă?

E drept că uneori rolurile n'au nimic deosebit sau măgulitor. De cele mai multe ori lucrurile însă nu stau așa. Se pare că în cazurile când daci n'au cine știe ce roluri, aceasta este pentru ca, în schimb, cu alte ocazii, autorul să le dea posibilitatea de a se ridica deasupra celorlalți. Se pare că totul e o chestiune de tact. Dacul poet va fi dat și roluri mai slabe dacilor, spre a nu bate la ochi prea mult, o simpatie a sa prea mare față de dânsii, și vreo pornire a sa, a unui străin, contra unor clase sociale atheniene. Nu va fi vrut să fie nedemn de ospitalitatea greacă. De altfel eleganta e trăsătura esențială a scrisului, condusei, vieții Dacului poet. Ar fi suficient pentru aceasta să amintim că cel mai intim amic al său este Demetru din Faleron, cel căruia i se ridicaseră câteva sute de statui ecvestre și care e însuși conducătorul Athenei. Or, Demetru era un om de lume, un intelectual rafinat, ce ducea o viață de eleganță și de lux.

Enciclopedia franceză ocupându-se de Dacul poet, pe care enciclopediile îl consideră mai modern decât Euripide, îl caracterizează astfel:

„Il fut un peintre de moeurs incomparable; le premier dans l'histoire de la comédie il excella à nouer fortement une intrigue; il eut le don du pathétique, de l'invention comique; il sut tirer du théâtre des leçons de philosophie familière; il a créé ou fixé la plupart des types qui de la comédie nouvelle passèrent dans la comédie latine, et souvent même dans la comédie moderne. Il a été aussi un merveilleux écrivain à la langue simple et pure, alerte et élégante.”

Aceasta cu toate că „elegant, ami du plaisir, il eut pour maitresses la courtisane Glycère et Thais.” Mai aflăm că „il rejeta les offres de Ptolomé Soter qui voulait l'attirer en Egypte.”

Dintre curtizane e uneori uitată Nannion. Uneia din acestea trei — cele mai celebre ale Athenei — îi ridică, pentru frumusețea ei, o statuie în Siria, Harpal, vice-regele din Siria, al lui Alexandru cel Mare, tratând-o ca pe o regină, în Palatul său din Tharsus. O vină în privința acestei laturi a vieții sale nu i se poate face Dacului poet, dat fiind că în Athena, avea precedente scuzabile atât în Aspasia lui Pericle cât și în Phrynea lui Fidias. Nici Glychera, nici Thais, nici Nannion, nu apăruseră vreodată goale în fața unui tribunal, ca frumusețea lor să le achite de acuzația de impietate ce apăsase frumoșii umeri ai modelului lui Fidias.

Să vedem câteva fragmente din rolurile pe cari Dacul poet le dă eroilor daci ai comediei sale. Le redăm în traducerea d-lui dr. N. I. Ștefănescu, a cărui lucrare despre Dacul poet dovedește o dragoste de subiect, o competență și o trudă, rare. Iată primul fragment

Ca dragostea, stăpână, nu-i nimica s'o întrecă în putere, nici chiar Zeua cel ce domnește peste zei în ceruri. I se supun, cu toate, fără voe.

... bine-ar fi ca tot ce este nobil să fie și frumos... Iar che-i liber, să cugete numai la cei de seamă.

Fragmentele de mai sus sunt din „Eroul”. Nu vi se pare curios să vorbească astfel un om din popor? El n'o poate face decât dacă, tu, autor, intenționat vrei să-l pui într-o lumină favorabilă, pe el și neamul lui.

În comedia „Perikeiromene”, găsim următorul dialog între personajul dac și Moschion:

DACUL: Nu-mi vorbi de meșteșuguri.

MOSCHION: Te voi pune atunci mai mare peste Grecii în toate cele, chiar în frunte de armată.

DACUL: Nu m'amestec niciodată cu legea de-acea.

Să nu uităm că Dacul care vorbește atât de mândru și disprețuitor față de o situație strălucită în armata Eladei antice, e un sclav. MOSCHION îi mai spune printru altele:

În ascuns vei lua din dăjdi. Opt talanți de-adun în pungă, vezi de fură și tu șapte.

DACUL:

Un permis să-mi dai mai bine: să șed și să vând în piață tot ce vreau... sau măcar brânză.

SOSIAS (adjutantul ofițerului din Corint, Polemon):

Ce? Voi ne credeți fără voinție?

Noi nu suntem bărbați!

DACUL:

Mai este vorbă?

Bărbați ce fac patru parale tocmai, și de-ar fi'n capul ăstora chiar unui de patru poli, și mai ușor ne-ar merge în lupta contra voastră.

Pe adjutantul Sosias, sclavul dac, îi mai gratifică și cu următoarele, când Sosias stă la îndoială asupra unor cuvinte ale sale: Urât din parte-ți. Ești chiar un nemernic că stai atât crezând că la noi este.

Eroul dac al comediei „Colax”, despre linguire:

Un rău e numai... unul doar, prin care o lume n'treagă s'a stricat, stăpâne, din temelii. Iți spun tot ce-am pe suflet. Orașe câte am văzut răpuse pe toate le-a pierdut doar răul ăsta ce l-am văzut la el. Câți regi pe lume, ce mare general, satrap, sau vreun apărător de mari cetăți, ba încă așezător de țară sau strateg — nu amintesc decât de ceea care sunt azi de tot pierduți — au fost în stare

să șteargă acest păcat din omenire? Nenorociți sunt, căci linguiștorii trăiesc cu ei mereu.

Autorul era un dac liber. Totuși, chiar când pune pe un erou de comedie să vorbească, să critice linguirea, e prudent. Accentuiază: „nu amintesc decât pe cei de tot pierduți”. Pe cei morți adică. Îi trebuie această porțită de scăpare, pentru cazul că autoritățile atheniene i-ar fi cerut socoteală. Eroi daci în special, sunt un bizar complex de însușiri și defecte. Complexul acesta nu poate fi calificat de cât o „scăldare”. Autorul, atunci când ar fi fost învinuit că jicnește Athena, lăsând-o să fie criticată de străini, avea posibilitatea să arate că eroii săi în unele locuri sunt oameni mărunti de duzină.

Dăm mai jos un dialog din „Comedia Florentină”:

DACUL:

Nu-i om pe lume fără suferință și nu-i nici ajutor, nici stat cuminte. Căci, doar, „un zeu lovește muritorul când vrea din temelii să-l surpe casa”.

SMYCRINES:

Ce-s toate vorbele-astea, sclav nemernic!

DACUL (se face că nu-l aude):

Nu-i nici un rău cu neputință'n lume și n'o să tacă?

SMYCRINES (singur):

Și n'o să tacă?

(Continuare în pag. 7-a)

(Continuare din pag. 6-a)

DACUL:

nu e rău pe lume
că crezi că nu se întâmplă niciodată.
Că n-ai undeva Karkinos: „Zeii
doar într-o zi pe oel în fericire
li fac nenorocit” (către Smycrines):
Chiar tu, Smycrine, pe toate
o să le înțelegi.

SMYCRINES:

Ce spui tu?

DACUL:

Între-ți frate — Zeus, cum voui face? —
acuma de curând și-a dat sufletul.

SMYCRINES (neîncrezător):

Nu vorbi el cu mine adineauri?

Dar ce-a pățit?

DACUL:

Amar și suferință,
și-a pierdut mintea, năduful îl răpuse.

SMYCRINES (crezând):

O! Poseidon, oi zei, ce grozăvie!

Și nu-i nenorocire așa de mare

nici suferință ca să-i spuie pe nume!

Tu m'ai zdrobit cu vestea.

DACUL:

Zeli înșiiși

au hotărât așa mari suferințe.

A spus-o Euripid. Invenția asta

n-o poate face oricine.

Iată pe sclavul dac recitând din „Niobe”
a lui Eschyl și autorul tragic Karkinos.
Tovărășia nu e rea, dacă ținem cont de fapt
că, mai vorbește despre Karkinos și
Aristotel în a sa „Artă poetică”. Sclavul
dac nu pare mai puțin cunosător al lui
Euripid, care, ca și Dacul poet se conside-
ra, originar, prin părinții săi, dela Dunărea
de jos...

Sclavului dac nu-i este așa dar nimic ne-
cunoscut din ceea ce a produs geniul grec.
E ușor de observat din aceasta, cu cât este
situat mai jos, grecul, liber și bogat, Smy-
crines.

Dacă Dacul poet era grec, distribuția el
astfel textul comediei sale? Dacă era
thrac, n'avea el o preferință față de thraci,
iar nu față de geți și daci? Mai poate exis-
ta vreo îndoielă că versurile în care se lau-
dă cu sângele său dac, se referă la thraci
în general și nu la daci în special?

Convingerea noastră, sută la sută, este
că MENANDRU — cititorii de sigur au
ghicit de mult numele lui — este dac.

În încheiere mai avem de adăugat câteva
amănunte. Dacul poet a murit înecându-se
în mare, la Pireu, pe când făcea baie. Tre-
buie să fi dat loc multe discuții moartea sa.
Urma să fie glorificată, după dreptate. Sta-
tua unde să fie pusă, spre a-l încadra, la
moarte, după merit? La stânga lui Euripid,
sau la dreapta lui? La dreapta sau la stân-
ga lui Sofocle?

Acordul la care s'a ajuns, a fost urmă-
torul: statuia Dacului poet a fost ridicată
pe șoseaua dintre Athena și Pireu. Și anu-
me în așa fel încât de o parte a ei să stră-
juiască cenotaful lui Sofocle, iar de cealal-
tă, al lui Euripide...

Acolo a văzut statuia Pausania și mă-
rurisese despre aceasta. Substanța dacică
se integrase ca valoare umană, general va-
labilă, la locul ei, în fond, de totdeauna:
bel dintâi.

LIVIU JURCHESCU

Cumpăr, vând și fac schimb,
Sper a scoate un mic profit

Un an de muncă în județul Hunedoara

Lămuririle d-lui prefect col. Const. Bengliu

Deva, 12. — D. col. Const. Bengliu, prefectul județului Hunedoara a binevoit a ne da următoarele informațiuni în legătură cu înfăptuirile din județ:

CAI DE COMUNICĂȚIE CU FON- DURI DIN BUGETUL ȚINUTULUI

S'au făcut aprovizionări de piatră spartă și pietriș pentru suma totală de 3.543.517 lei, din care pentru suma de 2.699.797 lei s'au executat lucrări prin antrepriză, iar pentru 843.720 lei s'au executat lucrări în regie directă.

S'au efectuat lucrări la poduri și po-
dețe în sumă totală de 1.238.785 lei, din
care pentru 926.271 lei lucrări în antre-
priză, iar pentru 309.514 lei lucrări în
regie directă.

S'au făcut lucrări pentru construcții
și desfășurări de șanuri în sumă totală
de 347.512 lei, din care pentru 194.970
lei lucrări în antrepriză, iar pentru
152.542 lei lucrări în regie directă.

S'au făcut lucrări la apărări de șose-
le în sumă totală de 501.267 lei din care
pentru 481.140 lei lucrări în antrepriză,
iar pentru 20.127 lei lucrări în regie di-
rectă.

S'au efectuat lucrări la ziduri de apă-
rare și de sprijin în sumă totală de lei
491.954, din care pentru 388.844 lei lu-

crări în antrepriză, iar pentru 103.110
lei lucrări în regie directă.

S'au efectuat alte lucrări în antre-
priză, iar pentru 141.000 lei lucrări în
regie directă. Valoarea acestor lucrări
este de 6.730.425 lei, din care, pentru
4.947.522 lei lucrări efectuate în antre-
priză, iar pentru 1.782.903 lei, în regie
directă.

LUCRARI LA COMUNE, CU FONDURI COMUNALE

S'au efectuat lucrări la drumurile co-
munale în valoare totală de 1.934.564
lei, din care cea mai importantă este de-
schiderea unei noi străzi la Deva, care
a costat 1.181.450 lei.

S'au făcut diferite lucrări la podurile
comunale în valoare totală de 671.279
lei, din care cea mai importantă este
construirea podului peste Cerna, în ora-
șul Deva, lucrare care a costat 484.500
lei. Pentru construcții, desfășurări, trans-
formări și pavări de sanțuri s'au che-
lțuit 222.623 lei, iar pentru construcții și
renarări de trotuare și pavagii 1.074.187
lei.

Cu muncă publică s'au făcut lucrări
la drumurile comunale în valoare de lei
2.422.770.

LUCRARI EFECTUATE DIN

SUMELE ACORDATE DE ȚINUT

Pentru edificări de școli s'au cheltuit
1.680.000 lei, pentru biserici s'au che-
lțuit suma de 1.203.000 lei, pentru con-
strucții de fântâni igienice suma de lei
551.000, pentru subvenții acordate can-
tinelor școlare suma de 110.000 lei, pen-
tru subvenții acordate pentru termina-
rea casei de odihnă a funcționarilor, la
Geoagiu-Băi suma de 300.000 lei, iar Ca-
merii de Agricultură s'a acordat o sub-
venție de 40.000 lei.

LUCRARI LA LOCALURILE ADMINISTRATIVE

Pentru reparații și alte lucrări la lo-
calurile administrative s'a investit din
bugetele comunelor suma totală de lei
851.166, din care 114.350 lei pentru lu-
crările suplimentare și reparații la casa
Notarului din Luncoiu de Jos. Pentru
diferite alte lucrări de utilitate publică
s'a investit suma totală de 723.585 lei.
S'au acordat subvenții școlilor primare,
bisericilor și pentru alte lucrări în sumă
totală de 519.746 lei. Pentru lucrări pre-
văzute dar încă neefectuate s'a realizat
suma de 431.000 lei. Totalul acestor re-
alizări din bugetele comunale se cifrea-
ză la suma de 2.525.984 lei.

Cu muncă publică s'au efectuat mai
importante la plantații. La regularea
cursurilor la ape și la împrejurimi de
cimitire, lucrări evaluate la un total de
52.654 lei.

FINANȚELE COMUNALE

Totalitatea bugetelor comunelor din
atât la venituri cât și la cheltuieli, se
prezintă astfel: Ordinare 97.749.669 lei,
Extraordinare 13.271.713 lei, cu desti-
nație specială 22.336.607 lei. Deci tota-
lul general al bugetelor este de lei
133.357.989. Din totalul veniturilor în-
scrise în bugete s'au realizat în cursul
anului financiar 1939/1940 suma de lei
70.000.000, adică 52%.

OFENSIVA CULTURALĂ

Ofensiva culturală în județul nostru
a început efectiv la 26 Noiembrie 1939,
prin conferințe ținute în mod simultan
în câte-o comună din fiecare plasă. Sub-
iectele fixate și dezvoltate în aceste
conferințe au fost cu caracter național,
religios, social, administrativ, econo-
mic, sanitar, cultural și gospodăresc.
Conferențiarii au fost preoți, profesori,
medici, avocați, farmaciști, ingineri,
pretori secretari de plasă F. R. N. și
învățători.

ACTIONI DIN INITIATIVĂ OFICIALĂ ȘI PARTICULARĂ

Din inițiativa prefecturii și cu con-
cursul organelor administrative din ju-
deț, s'au colectat diferite alimente cari,
cu ocazia Paștilor, s'au trimis concen-
trațiilor de pe zonă. Pentru înzestrarea
armatei și fortificarea granițelor s'au
colectat în județ în cursul anului 1939
suma de 4.439.389 lei, care s'a vărsat la
Banca Națională. Deasemenea s'au mai
colectat fonduri pentru bustul Armand
Călinescu 71.611 lei, coroană de argint
pe mormântul lui Armand Călinescu lei
20.000, pentru bustul lui Avram Iancu
6076 lei și pentru monumentul de pe
Câmpia Libertății 16.261 lei.

Cantine școlare în cursul anului, din
inițiativă oficială, au funcționat 38, pe
lângă cari s'au mai înființat încă 14. De-
asemenea avem în județ 8 cantine par-
ticulare.

Acțiunea pentru ajutorarea familiilor
concentrațiilor se încheie cu'n fond nu-
merar total de 2.236.949 lei, din care
1.849.050 lei dați de ținut, iar restul co-
lectați și din bugetele comunelor. Pe
lângă aceasta populația județului, pre-
cum și autoritățile și diferite alte insti-
tuțiuni au contribuit la ajutorarea fami-
liilor concentrațiilor și a unităților de pe
zonă cu mari cantități de alimente și di-
ferite articole.

Acțiunea împrumutului pentru înzes-
trarea armatei s'a soldat până la 23
Martie a. c., cu subscrierea totală de Lei
66.416.000, din cari s'au vărsat efectiv
35.805.600 lei.

Abdul-Amin și moartea

de Victor Eitimi

Bogatul negustor de rodii, Abdul
Amin intra, am voia profetului, în al
optzecilea an și avea o inimă de opt-
sprezece. Trupul său era neîncovoiat,
asemeni unui chiparos. Strălucirea
ochilor săi albaștri, trandafirul obra-
zului făceau să mintă albeașta pletelor
lungi și barba de patriarh.

Inconjurat de slava concetățenilor,
prea iubit de cei 314 copii nepoți și
strănepoți ai săi, Abdul-Amin își trimi-
tea numeroasele corăbii spre insulele
Archipelagului, pe coastele Greciei și
ale Asiei Mici, de unde se reîntorceau
încărcate de rodii... Și iar porneau,
corăbiile pe Marea Neagră, spre Con-
stanța și Galați, spre Varna sau spre
Odesea, risipind milioanele de mere cu
inimă de sânge, al căror monopol pen-
tru tot Orientul, îl deținea venerabilul
Abdul-Amin.

Iată că într-o bună zi, unul din căpi-
tani săi, reîntors de pe coastele Rusiei,
îi aduse peșcheș de circuziană de nouă-
sprezece ani, cu ochii aproape negri de
albaștri ce erau, cu părul aproape al-
bastru de negru ce era, cu trupul alb ca
lumina mărgăritarului și învult ca nal-
ba.

O încărcă cu pietre scumpe, o îmbră-
ca numai în mătăsuri, îi cumpărase
caic câptușit cu roșie catifea, încrustat
în sifid și lopiți aurite. Seara, fanarele
de argint cizelat se resfrângeau cu lu-
mini verzi și roșii în apele Bosforului,
când trecea Tamarina, în sunet de tam-
bure, alături de stăpânul și sclavul ei,
Abdul-Amin.

Cinci ani ținut această poveste din o
mie și una de nopți.

Iar în al cincilea an, vânturi potriv-
nice se încrucișară în plămâni moșnea-
gului și-l trântiră pe sofaua cu perne
moi, de unde nu trebuia să se mai scoa-
le.

Simțind că se apropie sfârșitul, Ab-
dul-Amin își dădu seama ce era să piar-
dă. În primul rând pe Tamarina. Apoi
palatul din Terapia, cu terasele și ha-
vuzurile lui minunate, cu revărsarea de
chiparoși, de cascade și de trandafiri
până'n mare, unde se legănau caicele
cu lopiți din lemn de cedru...

Apoi zecile de corăbii mari și hotelu-
rile din Pera, cari îi aduceau tot atâ-
tea venituri cât rodiiile Helespontului.
toate era să le piardă. Apoi 314 copii
nepoți și strănepoți. Apoi celelalte 23 de
neveste, pe cari dacă nu le lubea ca pe
Tamarina, nu le putea uita, căci îi dă-
duseră ceasuri neuitate, pe toate era să
le piardă.

Și un mare dor de viață se trezi în
pieptul lui Abdul-Amin, în acel amurg
de Mai, când se întărea pe cer argintul
Cornului de lună și mirosea a migdal
înflorit pe toate valurile mării și ale
văzduhului.

Ar fi dat oricare din bogățiile lui,
numai să mai trăiască un an, doi ani,
câtiva ani...

Dar cu cine să se târguească?
Ce putea da el neînduratei care se
vestea ca să-l mai lase vieții?

Și'n acel delir al sfârșitului, în min-
tea lui Abdul-Amin se făcu o ciudată
lumină...

O ciudată pe circuzianu cea de două-
zecișipaniu de ani, mai frumoasă acum
ca vasmul cel mai frumos al Schereza-
dei.

— Tamară mea... creștina mea cu
nume de păgână, Tamarina mea, îm-
bracă-te cu cele mai înflorite mătă-
suri... Prinde-ți la glesne brătările,
cu rubine-pure-ți în jurul gâtului toa-
te mărgăritarele!... Lasă-ți descoperit
pieptul tău, pereche fără de pereche...
Lasă-ți părul tău mai greu de cât tine
să și se reverse pe umeri, să-ți întrecă
goldurile până la glesne... Toate inele-
le, toți șerpii de aur încolăcește-i în ju-
rul degetelor și brațelor tale. Picioru-
șele să-ți fie goale, să se vadă vîghile
de trandafiri, cele mai de preț nestema-
te... Fă-te mai frumoasă decât Tama-
ra cea de ieri, frumoasă cum mai mult
n'ai putea...

— Voi face tot ce mi-ai poruncit stă-
pânul meu!... Uite, m'am gătit mai
mult ca nici-odată. Am trecut în arătă-
torul mâinei drepte inelul cu piatră de
smarald, al Califului. Mi-am prins în
păr o până smulsă din pasărea măias-
tră, iar condurul acesta cu vârful întors
și cu peruzele e țesut din puf de co-
libri... Părul meu de abanos l'am par-
fumat cu arome venețiene și l'am lăsat
să-mi curgă pe umeri, pe piept, să-mi
înfășoare pulpele, iar printre undele
lui întunecate vor lumina sânii mei albi
și micuți, cu vârful de mărgean catife-
lat.

„Toate voile și le fac stăpânul meu;
îți voi fi alături cât îmi vei porunci...”

„Dar aş vrea numai atât, te-aş ruga
să-mi spui un singur lucru: de ce îi să
stau lângă tine, în clipele astea, așa de
împodăbit?”

— Fiindcă s'apropie moartea, nepre-
țuita mea Tamarina... Și moartea, vă-
zându-te atât de frumoasă, se va îndura
să te în ne tine'n locul meu!...

FIKHOFF
COMMISSIO

TEL: 18-09.

TIMIȘOARA
I-STR. DUCĂ 6-ETAJ

Banatul forestier

de Inginer Inspector General Silvic I. CARAMINU
IV.

Pădurile Banatului, în raport cu satisfacerea nevoilor în lemne ale locuitorilor din cele trei județe

După cum am amintit în articolele precedente suprafața pădurilor din cele trei județe a Banatului este de 470.022 hectare, iar cantitatea materialelor lemnoase rezultată anual din exploatare, care rămâne în Banat și din care se acoperă nevoile în lemne a locuitorilor din cele trei județe este de 975.573 metri steri lemn de foc și 172.004 m³ lemn de lucru.

La această cantitate se mai adaugă și cantitatea de 350.000 grămezi crăci care se întrebuințează ca lemn de foc de către populația rurală.

Populația totală a celor trei județe din Banat este de 971.000 de locuitori.

Din acest total, populația rurală este de 794.900 locuitori, restul de 176.100 reprezentând populația de la orașe, municipii și comune urbane.

Față de împrejurările cunoscute din Banat suntem aproape de adevăr dacă considerăm, în medie, o familie constituită din cinci membrii.

Astfel am avea în Banat circa 194.200 case de familie.

Din acest număr, 158.980 reprezintă capii de familie rurali, iar restul de 35.220, capii de familie de municipii și comune urbane.

Dacă am considera acum, că fiecare familie de la oraș ar consuma în mediu, 10 metri steri lemne de foc pe an, adică câte o jumătate de vagon pe an, ar reveni 352.200 metri steri lemne de foc consumați anual numai de către populația de la orașe.

Considerând asemenea, că pentru o familie de la țară, în mediu, ar fi suficienți într'un an cinci metri steri lemne de foc sau 10 grămezi crăci, ar reveni:

Cele 350.000 grămezi crăci ar satisface nevoile a 35.000 familii de la țară.

Mai rămân 123.980 familii rurale, cari a 5 steri lemne de foc pe an, înseamnă că ar fi nevoie de restul de 623.723 steri lemne de foc.

Până acum am considerat în calcul, numai strictul necesar (chiar sub limită) în lemne de foc, numai a familiilor, deci a populației.

N'am considerat nevoile în lemne de foc a instituțiilor publice, diferite industrii, fabrici, stabilimente din orașele mari și mici a Banatului.

Numai în orașul Timișoara, ar fi nevoie în scopul de mai sus de circa 15.000 vagoane de lemne sau 300.000 metri steri lemne de foc.

Pentru întreg Banatul ar fi nevoie de circa 700.000 steri, deci 35.000 vagoane.

Aceste lemne trebuiesc aduse din alte județe cu mai mari posibilități de producție a acestui articol.

Acelaș lucru se întâmplă și în ce privește lemnul de lucru.

Intr'adevăr, am văzut că din exploatarea pădurilor din Banat rezultă 172.004 metri cubi lemn de lucru.

Față de numărul de 194.200 familii din cele trei județe a Banatului, revine pentru fiecare familie, 0,886 m³, deci mai puțin de cât un metru cub, care trebuie considerat că se întrebuințează ca lemn de reparație deci strict necesar fiecărei familii.

Nu rămâne deci nici un fel de material lemnos pentru clădirile care se fac, an de an, în marile centre ale Banatului.

Din cele arătate mai sus, se poate conchide, că materialele lemnoase exploatare din pădurile Banatului, sunt de parte de a satisface nevoile în lemne de foc, de lucru și construcție, ale populației, și numai astfel se explică și prețurile ridicate a acestui articol.

Care să fie motivul că pădurile Banatului nu pot satisface nevoile în lemn a populației locale?

Penomenul are explicație.

Și pentru a-l putea ilustra, vom săta

mai jos procentul de împădurire a fiecărui din cele trei județe a Banatului; în raport cu numărul populației.

Județul Caraș: cu o populație de 206.000 locuitori, are un procent de împădurire de 42%, adică 42% din întinderea județului este acoperită cu păduri.

Județul Severin: cu o populație de 245.000 de locuitori, are un procent de împădurire de 46%.

Județul Timiș-Torontal: cu o populație de 520.000 de locuitori, are un procent de împădurire de 6%.

Prin urmare județul Timiș-Torontal, județ, cu cea mai numeroasă populație, în producția lemnului intră cu o proporție infim de mică, aproape 7—8% din totalul materialului lemnos exploatat din pădurile Banatului, proporție care corespunde perfect cu procentul de împădurire a județului.

Intr'adevăr din media explotărilor pe mai mulți ani, rezultă că din exploatarea pădurilor din județul Timiș-Torontal rezultă 70.000 steri lemne de foc, 4000 m³ și 21.000 grămezi crăci, care față de totalul produs în Banat, reprezintă un procent de circa 7% pentru lemnul de foc, 8% pentru lemnul de lucru și 7% pentru grămezi crăci.

Iată pentru ce pădurile Banatului în totalitatea lor nu pot satisface nevoile în lemne de foc ale populației și rămâne dar ca județul Timiș-Torontal în special, să fie aprovizionat cu lemne din celelalte județe ale țării.

O altă împrejurare, care contribuie la acest lucru, este faptul că aproape întreg materialul lemnos rezultat din pădurile Societății Reșița, se întrebuințează la acoperirea nevoilor acelei societăți, iar circa 80.000 steri lemne de foc se scurg cu ajutorul unui scoc de apă pe Dunăre, la Galați și Brăila.

Dacă s'ar încerca ca aceste lemne să fie aduse în județul Timiș-Torontal, ar urma să fie transportate cu căruțele la Orșova și de acolo cu trenul oiaice ar ridica foarte mult prețul unui vagon și deci nu s'ar putea vinde.

Din cele de mai sus rezultă, că din lipsă de păduri marea populație a județului Timiș-Torontal nu se poate aproviziona cu lemne și în multe centre rurale, sătenii întrebuințează în loc de lemne, strujeni, pae și tizic, băligar de bovine uscat la soare.

În caz de iarnă grea, ca aceia a anului 1939/1940, sătenii sunt nevoiți să taie pomii fructiferi din ogradă pentru ca noi să venim primăvara să ținem conferințe pentru încurajarea plantațiilor.

Este cazul suprem să ne îngrijim în fine și de satele noastre și anume:

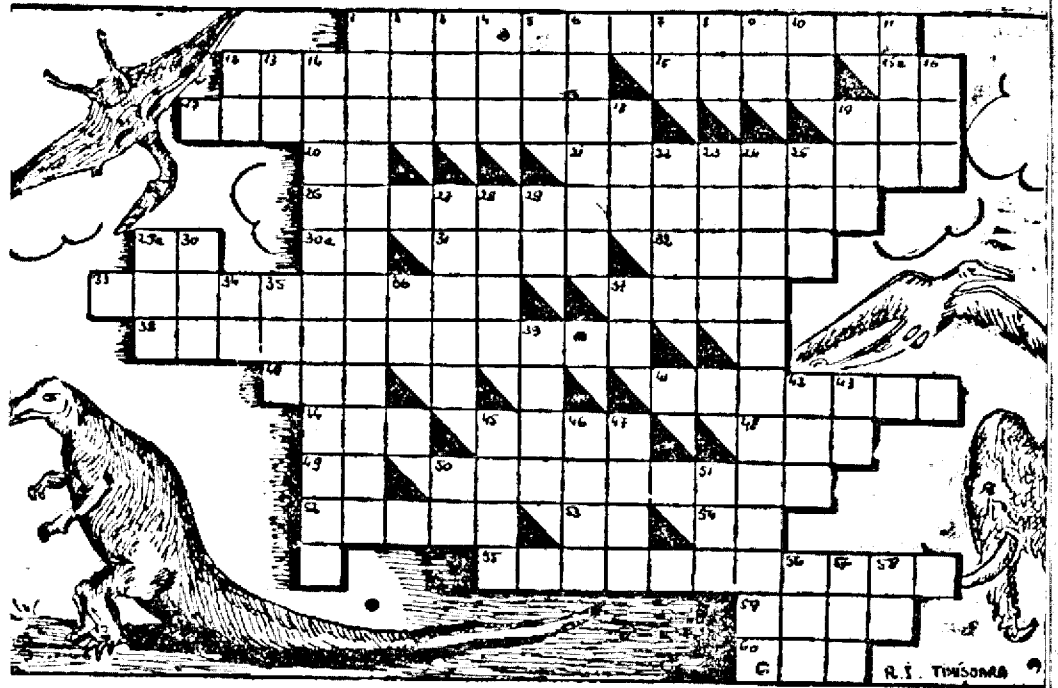
a) Societățile exploatare de păduri acolo unde se poate, să fie obligate să desfacă întreg stocul de lemne, numai în vederea satisfacerii cu lemne a nevoilor din județele Banatului;

b) Să se ia măsuri ca fiecare primărie rurală să studieze problema aprovizionării cu lemne a populației și în raport cu aceste nevoi să se caute mijloacele de aprovizionare, înființându-se în fiecare sat, depozite comunale de lemne;

c) Să se procedeze la creșterea de păduri comunale, pe anumite porțiuni din izlaurile comunale, care se află din belsug în județul Timiș-Torontal.

Inceperea unei campanii intense și susținute de împăduriri în câmpia Banatului și Crișanei, se impune și cât mai plauzibil. Să împiedecăm din timp, năvălirea stepei, în aceste meleaguri, în care pășește destul de tenace.

Giganți din alte vremuri de R. I.

Orizontal: 1. Reptilă fosilă zburătoare. 12. Raci care au trăit în apele mărilor paleozoice. 15. A da drumul. 15/a. Simbolul germanului. 17. Animal fosil din clasa dinosaurienelor. 19. Râu în Elveția. 20. Hes! 21. Dor de patrie. 26. Reptilă fosilă cu coadă mare și membrele posterioare foarte dezvoltate. 29/a. Secol. 30/a. Fiica lui Inachus. 31. A plânge cu jale. 32. A evapora apa. 33. Reptila ierbivoră fosilă, din era mezozoică (românește). 37. Dumnezeu Arabilor. 38. Clasă a reptilelor fosile. 40. Avere (fig.). 41. Animale preistorice cu scoică, dela care au rămas numai cochiliile întipărite în piatră. 44. În timpurile preistorice, a fost locuitorul cavernelor. 45. Cinematograf nemțesc. 48. Monedă de ghiată. 49. Ruteniu. 50. Cephalopode fosile. 52. Puneam la soare. 53. Diftong. 54. Pronume. 55. Fosil din familia crinoizilor. 59. Fl. în Belgia. 60. Culoare neagră în alchimie.

Vertical: 1. Repotilă fosilă, având la coadă organe pentru înot. 2. Târg în Sinai. 3. EBA. 4. Ceremoniile unui cult. 5. Prefix. 6. Clasă a peștilor. 7. Clor. 8. Pronume. 9. Cetate legendară bretonă.

CONCURSUL AL DOILEA
PREMIUL I: 1 ABONAMENT PE UN AN LA ZIARUL „DACIA”.
PREMIUL II: 1 ABONAMENT PE 1/2 AN LA ZIARUL „DACIA”.
PREMIUL III: 1 ABONAMENT PE 1/4 AN LA ZIARUL „DACIA”.

Concursul distractiv al ziarului „Dacia”
BON Nr. 6

Numele:
Pronumele:
Adresa:

Reprezentanța pentru
mașini de scris

Erika

Erika și Ideal

Fabricațiunea
Fabricii Seidel și Naumann. Mare asortiment de mașini de scris uzate.

Timișoara I.
Strada Lonovici No. 5. Telefon 16-23.

Atențiune Filateliști!

Profitați de ocazie. Procurați lipsurile d-voastre din mărcile românești la timp căci prețurile lor sunt în continuă creștere.

Vindem și cumpărăm bucăți, serii și colecții complete. Plătim cele mai avantajoase prețuri.

„Fenyő” Secția Filatelică Timișoara I, Strada Alba Iulia No. 1

10. Notă spălăta pe cap! 11. A holba ochii. 12. Transilvania. 13. Patria lui Mezeray. 14. Reptila fosilă aquatică. 16. Mezozoică, paleozoică, etc. . . . 18. Semnal de alarmă. 19. Artilerie grea scurtă. 22. Personaj biblic. 23. Răceală cu expirații sgomotoase. 24. Pasăre fosilă. 25. Divinitate primitivă a Italiei. 27. A adia. 28. Vaporii de apă. 29. Nota cititorului. 29/a. A treia zi din luna persană. 30. Pronume. 34. N N 35. Zahăr pisat. 36. Sunt cu stare! 37. Diftong latin. 39. Radical ipotetic (chimie). 42. Pronume personal. 43. Aton al pronumelui. 45. Paul, actor german. 46. Gaz nobil. 47. Zăpadă. 50. Negație. 51. Dau naștere unui eveniment. 56. Pronume. 57. Râu în Polonia. 58. Oraș antic, chaldean.

CRİPTOGRAFIE

R. I.

de B. R.

(Fraza: 2, 6, 3, 3, 5, 9).

a
Nou-au — s s t t t i
i

MONOVERB

de R. I.

X D

CRİPTOGRAFIE

(Fraza: 7, 2, 6).

TOAM

MONOVERB

de R. I.

(7—12).

T = A

— SMA.

T A

POSTA JOCURILOR.

R. I. „Giganții s'au publicat. Celelalte foarte bune, se vor publica.

Puiu Țăran. Din stocul mare de jocuri primite vom alege probabil unul. Pe viitor trimiteți jocuri mai puține, scris mai mare și propunerea desenată în tuș. La „rebusul” ce volam să-l publicăm am observat că în soluție primul cuvânt e „zorii” și din joc reese „zările”. Dacă ne indicați titlul poeziei făceam singuri corectura. Așa. . .

B. R. Așteptăm și alte colaborări.

I. MUR.

PENTRU DESLEGATORI:

În numărul viitor vom publica deslegările primului concurs, cu soluțiile precedente, precum și numele câștigătorilor concursului respectiv.

F.R.N. este unicul instrument pentru ridicarea națiunii române

Cuvântarea d-lui dr. Al. Iancu, secretarul F. R. N. din ținutul Timiș pentru ocupațiuni intelectuale rostită la instalarea sfatului F. R. N. din ținut

Anteu, fiul lui Poseidon și al Geei, al mării și al pământului, în lupta sa cu Eracle, de câte ori simțea, că-l părăsesc puterile, s'a aplecat spre pământ și atingându-l cu umerii, puterile i-au revenit și astfel a putut continua lupta, iară Eracle numai atunci l'a putut învinge, când l'a despărțit de pământ, și l'a ridicat în aer sugrumându-l.

În ultimele două decenii ne aplecăm și noi din patru în patru ani spre pământul-mamă Gea, ne aplecăm și noi, asemenea lui Anteu spre poporul nostru, însă nu putem lua dela el putere, nu pentru a învăța virtute din izvoarele nesecate ale neamului nostru, ci mai mult pentru a face, oa el să simtă puterea noastră, sămănând peste tot vrajba, neînțelegere și ură.

Nu fac parte dintre aceia, cari acum, post festa, aduc ocară fostelor partide politice, doară și ele erau compuse din oameni, și oamenii aceeași rămân în oricare partid i-am pune. Țin totuși să accentuez, că la sate răul principal l'a cauzat faptul că ne-a succes a face dintr'o chestie pur locală o chestie primordială de stat. În cele două decenii trecute preocuparea noastră principală era a impune satelor noastre conducători, pe cari nimeni nu i-a dorit. Cu procedeul acesta am ajuns, că lumea s'a sălbăticit, caracterele s'au deformat, iară goana după situații a devenit normală.

Acestei triste stări de lucruri a trebuit să i se pună capăt. Frontul Renașterii Naționale a venit tocmai în ora supremă pentru binele nostru al tuturor, aducând satelor noastre prea frământate binefăcătoare liniște, atât de mult dorită de oamenii de bine. Ideea, dorința unirii a pătruns toate sufletele, iară elanul, cu care a fost primită noua constituție, precum și înscrierea în mase în rândurile Frontului Renașterii Naționale și al Gărzilor Naționale F. R. N. vor rămâne memorabile, ca dovadă, că românul rățăcit și desamăgit de toate și-a pus toată, poate ultima încredere în noul regim politic, sub care trăim.

Intr'adevăr, cei doi ani din urmă au fost o adevărată recreație pentru tot românul. Acum însă am ajuns iarăși la o răscruce, am ajuns iarăși la punctul nevralgic, care în trecut atât rău ne-a cauzat. Vom ști oare să ne desbrăcăm de indeletnicirile politicianiste de ieri? Vom ști oare să facem față așteptărilor satelor noastre? Iată marea întrebare la care, va trebui să răspundem decurând. Vom face ca Anteu atingând cu umerii noștri pământul pentru a lua pu-

terii noi, ca zilele grele ce ne stau în față, să ne așteptăm și uniți, sau iarăși ne vom duce la țară pentru a ne faloși cu puterea ce o deținem?

Personal am cercetat înscrierile în rândul FRN la treisprezece comune ale unei plăși și am constatat, că toată lumea este înscrisă, afară de un singur cap de familie. Nici o altă notă discordantă nu s'a arătat la un număr atât de important de comune. Și sunt convins, că această proporție este pretutindenea. Și dacă așa este, mă întreb, ce ne mai poate împiedeca de a asculta „vox populi”? Și rostind aceste cuvinte imi vine în minte, că anul acesta sunt douăzeci de ani, de când s'au efectuat în Timiș primele alegeri comunale în România Mare! Eu însumi am avut cinstea a conduce alegerile unei plăși. Cât de frumos, cât de înălțător și totuși cât de simplu era! Fără magistrați, fără armată, fără jandarmi și fără grozave cartele constituționale! Și totuși în fruntea satelor noastre au ajuns din voiața liberă a poporului tot ce avem mai bun, mai select, mai reprezentativ! Da, însă pe atunci nu se știa, că în fruntea comunelor se poate ajunge și pe alte căi, decât calea dreaptă a încrederii obștești!

Se impune deci să restabilim datinele noastre vechi, bazate pe omenia și încredere. Să conlucrăm în bună înțelegere cu toți factorii dătorii de ton în această țară, în primul rând cu autoritățile administrative, căci numai așa vom putea duce la bun sfârșit frmoasa dar grea sarcină la care ne-am angajat. Să nu uităm, că FRN este uitată rația, iară după el urmează neantul: despărțirea de epământ și ridicarea în aer. Să nu uităm că FRN este unicul instrument pentru ridicarea națiunii române. Trăim timpuri istorice, timpuri de grea răspundere. Să căutăm să ne facem datoria din tot cugetul și din tot sufletul nostru, pentru a ușura sarcina grea a Aceluia, oare veghia zi de zi asupra destinului țării noastre. Așa să fie, și suntem siguri că așa va fi. Garanția este personalitatea ilustrului nostru președinte, Excelența Sa d. ministru Dragomir, care va ști să ducă la bun sfârșit opera de îndrumător al FRN în ținutul nostru.

Deci dați-mi voe Excelență, oa în numele secretarilor FRN ai ținutului Timiș să vă urez bun sos în capitala ținutului, și să vă zic: să trăiți la mulți ani!

Trăiască Frontul Renașterii Naționale!

ATELIER SPECIAL de ceaprazărie, broderii și săpcărie Executăm drapelul și odăjdii bisericesti

„ILICA“ Timișoara, I., Piața Libertății No. 7. (Lângă Cazinoul Militar)

COBŢUL BISERICII

DOMINECA

„Scoală-te, i-a zis Isus, ridică-ți patul tău și umblă.” I. 5, 8.

În vremea premergătoare minunii dela lacul Vitezda, unde a tămăduit pe un paralizic care suferea de 38 de ani, Isus a cutroerat Samaria, Andea, Galilea și s'a reîntors la Ierusalim pentru praznic. El era în plină activitate de învățător.

În Ierusalim, trece prin poarta oilor, lângă care se află o scaldătoare cu puteri tămăduitoare, unde se adunau, mulțime mare de bolnavi: orbi, schiopi, chiloci. Mulțimea mare de bolnavi aștepta acolo zile de rândul tulburarea apei, căci ingerul Domnului se cobora în ea uneori, iar ceice intrau în apă îndată după tulburare, se făceau sănătoși orice de ce boală erau cuprinși.

Intre acești bolnavi se află și un paralizic suferind de treizeci și opt de ani, care cu resemnarea omului ce se leagă de o singură credință, aștepta cu răbdare să sesăvârșească și asupra lui o minunăță tămăduire, după ce, desigur încercase tot ceace omeneste a fost posibil, ca să se facă sănătos.

Isus în trecere pe lângă scaldătoare, în spre templu — deoarece era ziua Sămbetei și ceasul de rugăciune — și îndușat de mulțimea și varietatea suferințelor omenesti, se oprește între bolnavi, chiar lângă paralizic.

Mila lui Isus pentru lumea nenorocită

și vestea minunatelor învieri și tămăduiri, a ajuns până la nenorociti, dela scaldătoare; astfel apariția lui acolo, a stăruit nădejdi.

Cine ar putea descrie — sf. evangheliști nu ne arată — privirile pline de credință și rugăminți a paralizicului, îndreptate spre Isus. Desigur, că s'a cedit pe fața transfigurată nădejdea bolnavului că aproape de el se află cel a cel poate tămădui.

Isus se apropie de el, i-l privește în adâncul sufletului și-l întreabă: „vrei să te faci sănătos?”

Bolnavul îi răspunde: „Doamne, n'am pe nimeni să mă bage în scaldătoare, când se tulbură apa; și, până să mă tărăsc singur, se pogoară altul înaintea mea”.

Această explicație a fost de ajuns pentru Isus; a fost în curat cu nemărginită credință a paralizicului, ci îi spune: „Scoală-te, ridică-ți patul tău și umblă” și îndată bolnavul se ridică sănătos.

Dar, reversul minunatei vindecări și mare binefaceri, a dat naștere la cărtiri din partea iudeilor, care formalizându-se de litera legii, căutau pe Isus să-l omoară, fiindcă făcea aceste lucruri în ziua Săbăduului”.

Dumineca slăbănogului și minunea arătată în sf. evanghelie, este o admirabilă ocaziune de meditare, pentru viața zilelor noastre. Tr. C.

Protecția parcurilor din Timișoara

Orașul nostru, se bucură de multă apreciere estetică, datorită nenumăratelor parcuri, care îl îmbracă dela un capăt la altul. Variația arborilor și tufișurilor, întin-

derea poenelor de iarbă alinierea trandafirilor pe lângă alei și atâtea altele, răs, colesc în sufletul nostru veșnic avid de frumusețe, sentimente de mândrie, știindu-le ale noastre. La ori ce colț mai mare, la ori ce întretăere de străzi, câțiva pomi ne oferă umbra plăcută când soarele dogărește, sau adăpost pe timpul neașteptatelor picături de ploaie. Câteva bănci și o movilă de nisip, oferă pentru numeroșii copii, îmbrăcați în haine multicolore, care aleargă ca fluturașii nepăsători cu o lopăciță în mână, cele mai delicioase locuri pentru desvoltarea în aer liber a tineretei lor.

Bătrân pensionar sau funcționar oboșit de serviciu, militari încetărâmați sau adolescenți fugiți de la școală, tinere fără lucru sau bonele ce-și împing alene căruciorul „aerodinamic” — absorb cu neșă pe toate simțurile, tot ce natura vie a parcurilor noastre, din luna Mai le oferă. Candelabrele castanilor cu torți albe sau roșii, ciripitul unor păsărele cunoscute, selifina petalelor colorate împrăștiate prin iarbă, zumzet de albine care aleargă grăbite să-și viziteze florile deschise, focul multicolor al fluturilor... totul, totul... ne îndeamnă să ne oprim, să admirăm, să ne odihnim, și să uităm grija ce ne apasă cu atâta greutate firul vieții noastre.

Nimic în lume, nu poate să ne descurajul vieții, pe ori și ce timp de furtună sufletească, mai mult ca observarea atentă a naturii! Nimic nu ne poate îndruma la viață mai mult ca observarea jocului nevinovat al copiilor sau alergarea furnicilor sau albinelor — care nu-și pune niciodată întrebarea „pentru ce?” sau „pentru cine?”!

Ne întorcem acasă, cu simțurile odinite de verdele așa de mult privit, somnul este plăcut și adânc, iar în locul comarului cu sabia lui Damocles, avem vise plăcute!

Seara, în locul căldurii ce-ar rămâne din timpul zilei în pământ, și care ne-ar aduce stropi de apă pe frunte, aceleași parcuri avide la multă căldură, ne dau în schimb răcoarea plăcută a pădurii, iar imaginația copiilor este descântată mult, pentru ca în visele lor să alerge „zâne” sau „feți-frumoși” urmăriți de vrăjitori sau vrăjitoare, sperietoare naturală pentru vârsta lor.

Față de atâtea avantagii care ne sunt oferite de aceste parcuri, nouă, cetățenii beneficiari ai acestora, nu ne rămâne alt lucru decât să căutăm să păstrăm cu sfințenie aceste frumuseți! Să nu rupem florile, să nu călcăm iarba, și nu aruncăm pietre sau hârtii! Să fim deplin conșinși că orice parte dintr'un parc este al nostru și-al copiilor noștri. Să avem dorința, de-a-i aduce îmbunătățiri. Să păstrăm și să ne mândrim cu drept cuvânt, că în ciuda atâtor rele pe pământ, știm să lăsăm și altora frumusețile cari azi ne fac nouă plăcere să le privim. Fiindcă le iubim, să nu fim egoiști să le distrugem, deoarece lucrul frumos este un bun al tuturor. Iubirea noastră le-o putem arăta, protejându-le.

Prof. Dr. Alexandru Grossu

CONSILIU PRIVAT
la palatul Buckingham
London, 19. (Rađor.) — Regele George a convocat în cursul serii la palatul Buckingham pe membrii consiliului privat, la care au participat dd. Chamberlain, Attlee, Lord Lucan și Robert Hudson.

Cinema „SCALA,”

Incepând de azi

Cea mai mare operetă vieneză

VIATA ROMANTATA A COMPOZITORULUI Johann STRAUSS

Casa de muzică

HUBER

Telefon 44-12

Timișoara I, str. Eu gen de Savoia No. 11

RECOMANDA INSTRUMENTE DE CALITATE

REPARAȚIUNI EXTREM DE EFTIN

Ghete moderne cu tălpi durabile de gumă și cauciuc, **PANTOFI DE VARA**, de **TENIS**, **GIMNASTICA** și **TROTEUR** în mare asortiment pentru **DOAMNE**, **DOMNI** și **COPII**. **PREȚURILE EFTINE** se pot vedea în vitrinele noastre. Deasemenea cizme bărbătești de gumă și mănuși de lucru din gumă

„ARENA” Industrie de cauciuc
vis-à-vis de podul Traian

Mica publicitate

APARE IN FIECARE ZI ■ MINIMUM 10 CUVINTE

Anunțurile în chenar sau cu clișeu, tariful dublu. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu

Anunțurile la mica publicitate se plătesc imediat, când se predau spre publicare.

FOLOȘIȚI MICA PUBLICITATE A ZIARULUI „D A C I A”

Cameră mobilată cu intrare separată și cameră de baie pentru 1—2 persoane, imediat de închiriat. Adresa la ziar.

De vânzare o moșie 100 jugăre, constând din 4 jugăre fâneță, 4 jugăre lucerna, celaltă parte arătură cu edificii, 2 km. dela stația CFR, județul Timiș. Informații detaliate dă dr. Leopold Hirsch, avocat, Timișoara I, Piața Unirii 5.

De vânzare vila prof. Stinghe, compusă din 5 camere dependințe, curte, grădină cu pomi, etc. Splaiul Tudor Vladimirescu 5. (In dosul catedralei ort. rom. din Cetate). Informații: căp. dr. C. Popescu, I, Str. Mercy 9. Telefon 29-06

Vă oferim bijuterii antice uzate, inele cu briliante, bilete dela Case de amanet și argint

CUMPARA PENTRU BANI GATA

„Ora fixă”

Circ. IV, Str. 106 Brătianu 31

De închiriat 3 locuințe compuse din 1 cameră și dependințe, în casă frumoasă, curată și cu grădină. II. str. Balaș nr. 19. Tib. Munteanu.

Comisionarii

OBIENT-BOY

vă servesc rapid, conștiincios și garantat
Telefon 17-99.

Timișoara I, Str. Griselini Nr. 1
Provinciaili se pot adresa acestui birou cu orice comisoane de aranjat în Timișoara.

CUMPARAȚI EFTIN ȘI BUN:

Găsiți cele mai bune și eftine pardisiuri și costume pentru dame și domni, trenchcoturi și mantale de ploaie, gata sau la comandă, în noua prăvălie germană

HANS HUHNS

Timișoara-Josefin, Piața Dragăhna 10, lângă „Dermata”.

Locuință modernă cu 4 camere și localuri spațioase de birou, de închiriat pentru imediat, în centrul Circ. I. Str. 24 Februarie No. 6.

Vila familiară cu etaj, 4 camere și dependințe, în Blascovici V, Str. Geml 26, se închiriaza dela 1 August 1940. Informații: avocat Metea, Str. Eminescu 3, telefon 30-16.

Aviz important.

Onor. public este rugat a remarca noua adresă a Salonului de modă

KRACHTUS

mutat în Cetate, strada Eugen de Savoya No. 11, colț cu strada Alexandri, unde se execută în mod precis și prompt cele mai moderne costume, mantouri, paltoane, pardesiuri și rochite.

De vânzare 1 casă modernă cu grădină mare în Lugoj. Pământuri de vânzare în jurul Lugojului: 10 jugăre, 30 jugăre și conac, 45 jugăre și conac, 100 jugări și conac, 300 jugăre conac și pădure, 17 jugăre pământ prima calitate, împreună cu livadă, casă și gospodărie completă, 1 casă cu brutărie loc vechi și bun în Lugoj. A se adresa cu încredere la Jurca și Planchitin. Colectura Oficială, Lugoj, Str. Reg. Ferdinand 1.

Articole de ceaprazărie și străjerie, uniforme F. R. N., drapele și embleme „Muncă și Voe Bună” găsiți la firma

SUCC. SALINACKI & COMP.

Timișoara I, Str. Vasile Alexandri 9.

Pentru scurt timp astrografoaga **FLORENCE**, vă spune numele, trecutul, prezentul și viitorul. Pentru convingere lei 7. IV, Str. Brătianu Nr. 37.

Pentru Uzinele „Vulcan”, din București, se caută la Oficiul de Plasare de Stat, din str. Eugen de Savoya Nr. 11, lăcătuși, lăcătuși ajutoari, strungari, sculieri, matrițieri, frezori și rabotori cu 16—30 lei pe oră, după merit și probe.

Pentru Timișoara, se caută un lăcătuș instructor pentru a da lecții.

REPARAȚIUNI de aparate de radio, biciclete, mașini de cusut și patefoane: **COLUMBIA**, **HIS MASTER'S VOICE**, etc... se execută cu precizie la „GRAMOFONUL” Atelier special pentru reparațiuni. Timișoara IV., Str. I. Brătianu 31.

LAMPI SPECIALE, patent **COBALT**, pe un albastru garantat, prescrise pentru apărarea pasivă, se pot cumpăra la Oficiul de vânzare din Str. Eugen de Savoya Nr. 7.

Vizitați Restaurantul Central vis-à-vis de Foșta Centrală unde se serveste bine și eftin. Local familiar.

ANTICAR

Timișoara I, Strada Alba Iulia 5.

„Arta”

Obiecte prețioase, bijuterii, mobile antice, cărți și timbre

CUMPARĂM ȘI VINDEM.

De vânzare eftin: O cabană la Poiana Rusca, jud. Severin, având 3 camere și accesorii Adresa la administrația ziarului „Dacia”.

Scrisori din Berlin

Armata aeriană germană în Danemarca și Norvegia

Cucerirea nouilor baze. Serviciul aerian de recunoaștere pe coastă. Decolări zilnice

La ocuparea Danemarcei și Norvegiei, arma aeriană a participat în mod decisiv. A asigurat înaintarea trupelor și operațiile marinei de războiu și și-a cucerit noi baze, pe lungă coastă a Mării Nordului, din fața Angliei.

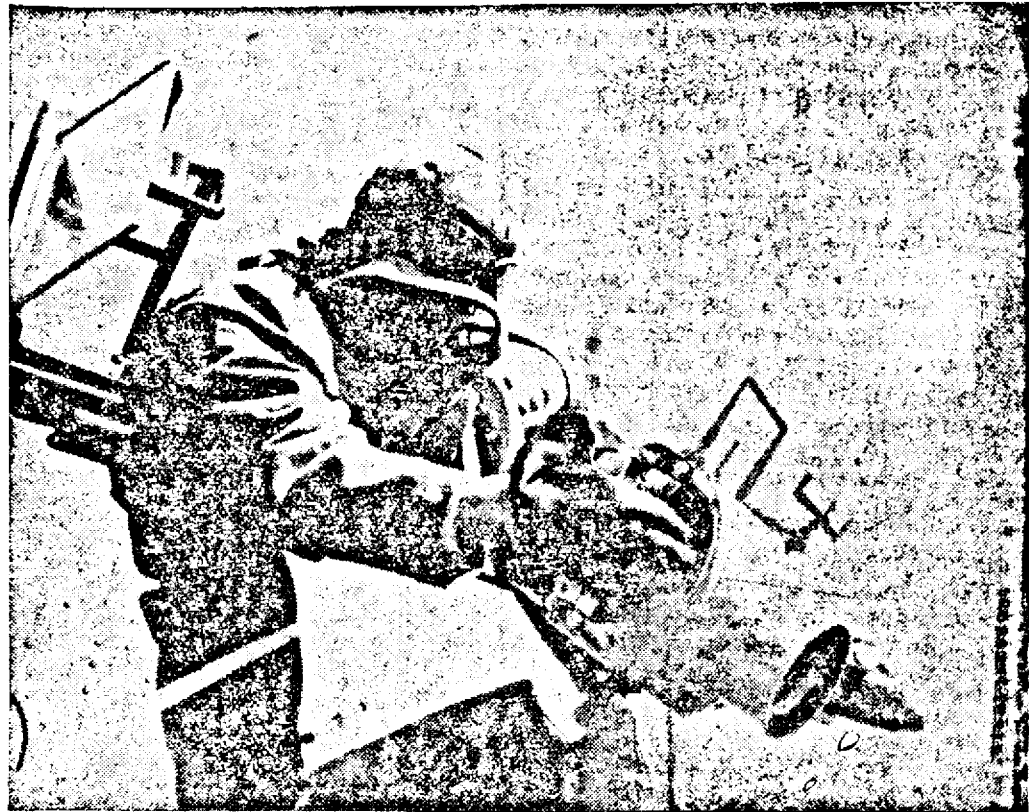
Ocuparea Danemarcei s'a făcut, după cum se știe, în mod pacinic și fără rezistență. Arma aeriană germană a ocupat aerodromurile daneze, le-a asigurat prin unități de apărare antiaeriană și a luat asupra sa, de aici, securitatea granițelor. Deasemeni în prima zi, unități puternice ale armeei aeriene au plecat pe apă și prin aer către Norvegia, ocupând acolo bazele strategice cele mai importante. Avioane de recunoaștere au executat în timpul ocupării Norvegiei, zboruri mari de recunoaștere pe deasupra întregii mări a Nordului și până sus la forțele maritime care operau în Nord. Vesteau sosirea inamicului, când acesta era în drum spre Norvegia și chemau unitățile de luptă, germane, la atac. În timpul acestor atacuri, după comunicatele comandantului suprem german, avioanele germane au scufundat numeroase vase de războiu britanice, avariand alte multe.

Aceste succese dovedesc importanța bazelor norvegiene ca baze de plecare pentru arma aeriană germană, împotriva flotei britanice. Este evident că comandamentul de războiu german are intenția să transforme coastele nou cucerite, într-o poziție de flanc puternică împotriva Angliei. Arme de apărare antiaeriană au fost deja instalate în toate

punctele importante ale coastei daneze și norvegiene; în parte a putut fi capturată artilerie antiaeriană norvegiană. Forțele de curând instalate au și anunțat primele lor doborâri de avioane.

Afară de aceasta a fost organizat un serviciu aerian de recunoaștere, pentru care se știe că arma aeriană germană dispune de cele mai moderne mijloace. Organizația sa a fost deja încercată în Spania și în primele luni de războiu. În Danemarca și Norvegia s'a țesut de-a lungul coastei o rețea de comunicații prin vase de avant-posturi și avioane de recunoaștere. Pentru importanța atribuită de Germania nouilor baze, este semnificativă grija pe care o pun în organizarea personalului terestru. Încă din primele zile, unități puternice de personal terestru al aviației, au ocupat aerodromurile norvegiene și daneze, le-au organizat și au avut grija să stabilească legături bune de comunicație cu patria. În acest fel s'a putut organiza foarte curând un trafic aerian regulat. Fără întrerupere decolează patrulile de recunoaștere pentru zborurile lor la distanțe mari, în timp ce vânătorii sunt gata să-și ia zborul împotriva inamicului, când el este anunțat. De către aceste baze sunt asigurate și întărirea pentru forțele terestre care operează, sus în Nord, la Narvik, ele neavând pentru moment, încă nici o legătură stabilă cu grosul armatei de ocupație germană din Norvegia.

In recunoaștere

Dintr'un avion de recunoaștere german, specialistul fotograf înregistrează defecțiunile obiective militare și mișcări ale trupelor inamice.

Cură de primăvară
de șapte zile, la

Băile Episcopești

lângă ORADEA — Stațiune Balneo-Climaterică

La Hotel Victoria Lei 1190—

La Hotel Transilvania Lei 1470—

La Hotel Dacia 1610—

În cura de șapte zile se cuprind:

Trei mese pe zi după listă, cameră, băi medicale sau băi cu valuri. La dorință masă ort. cușor.

Dacă suferiți de reumatisme, folosiți cura acum. Prețurile reduse se pot prelunge până la 20 Mai și 15 Iunie a. c.

INFORMATIUNI

Calendar

DUMINICA, 19 MAI:

Ortodox: Sfântul Martir Patriciu Episcopul Brusel.

Catolic: + Duminica Sfintei Treimi. Sf. Petru.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Kun Str. Alba Iulia 4. — Circ. II: Löw, Str. 3 August, și Meiszner, Piața Petru Maior 2. — Circ. III: Cristea, Piața Lahovary. — Circ. IV: Crăciun, Piața Drăgălina.

LUNI, 20 MAI:

Ortodox: Sf. Martir Talaleu (248).

Catolic: Sf. Bernardin.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Bumberg, Str. 10 Mai 5. — Circ. II: Schul, Str. Mareșal Joffre. — Circ. III: Keller, Bul. Carol 27. — Circ. IV: Diana, Str. Brătianu 29.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Steaua din Rio”, cu La Jana. Scala: „Regele Valsului”, cu Paul Hörbiger.

Corso: „Oameni de sacrificiu”, după viața lui Alex. Graham Bell, cu Don Ameche și Loretta Young.

Apollo: „Secretul Mării Roșii”, cu Harry Bair.

Atlantid: „Femeia suspectă”.

TEATRUL MAGHIAR:

Duminică: ora 15: „Serenada pustei”; ora 18: „Handabanda”.

— Se aduce la cunoștința celor interesați, că pe lângă Politehnica din Timișoara funcționează o comisiune pentru echivalarea diplomelor de inginer obținute în străinătate, specialitatea: „Mecanică și electricitate și de Mine și metalurgie”. Taxa de echivalare este de lei 1500.

— Prinsă în flagrant delict de furt, Femeia Ana Kex, de 40 ani, din str. Mățăsarilor No. 56, a fost prinsă în flagrant delict de furt, în str. Odobescu No. 8, la d-na Magdalena Banghel, dela care a strâns haine și diferite obiecte casnice, voind să dispară cu ele. Cu actele dresate a fost predată parchetului.

— Dr. Kohn Emanuel, medic și-a reînscut activitatea din circ. II, str. 3 August 31. Tel. 22-40.

— ȘEDINȚA DE MUZICĂ ROMÂNESCĂ LA CONSERVATOR. Joi, 23 Mai ora 18 va avea loc la Conservatorul Municipal din Timișoara o ședință de muzică românească. D-na prof. Alma Ionescu Cornea va ține o conferință despre „Problema muzicii românești”, iar elevii Conservatorului vor servi ilustrațiunea muzicală a conferinței. Intrarea gratuită, oaspeții sunt bine văzuți.

— Prețul grăului e în scădere. Oficiul ținutal pentru reprimarea speculei a ținut Vineri seara o ședință, în care s'au aprobat ordonanțele de prețuri maxime dela Reșița, Baia de Criș și din alte localități din ținut. Oficiul ținutal a constatat cu bucurie că prețul grăului marcează în ultimul timp o mare tendință de scădere. Acum două săptămâni vagonul de grâu costa încă 72—75 mii și iar pe ziua de Vineri prețul a scăzut la 64 și chiar la 56 mii lei vagonul, prețul cu care se aprovizionează armata. La celelalte articole alimentare, prețurile s'au stat stationare.

Dr. WAGNER,
șef conducătorul medicilor din Germania:
„... Fiecare medic va fi obligat, pe lângă procedeul de tratament medico-scolar, să întrebuințeze și medicile și mijloacele de vindecare ale naturii...” (din cuvântarea ținută la Wiesbaden la 20. IV. 1936; luată din „Revista medicală germană 1936 447-448”).
Se poate dovedi, că băile terapeutice de 4000 de ani sunt folosite cu cel mai mare succes. Cece pot produce medicii prin băi terapeutice, arată documentele, cari dovedesc succesele de vindecare ale
BAILOR NEPTUN, TIMIȘOARA

— Decorare. D. Traian Iovănaș, exportator și mare proprietar din comuna Nădlac, județul Arad, a fost decorat cu meritul comercial și industrial cl. II. Decorarea aceasta răsplătește o muncă românească intensă și bine susținută pe teren economic, la cea mai avansată frontieră de Vest a țării.

— Furt de bicicletă. D. Mihai Toth, din Colonia Muncitorilor, str. Cercel No. 9, a reclamat poliției că autori necunoscuți i-au furat bicicleta cu No. 15.760 Tms., pe care o dăse în fața căminului de Ucenici, din Bulev. Regina Maria.

— Conferință despre vagoanele CFR sudate. Joi 23 Mai ora 21 va avea loc la Societatea Politehnică din România — Cercul Inginerilor de Căi Ferate — (Bocurești, Calea Victoriei No. 118, et. I) conferința alui ing. Gheorghe Groșoreanu, inspector conducător la Direcțiunea Atelieilor CFR, cu titlul: „Vagoane CFR metalice sudate”. Conferința va fi ilustrată cu proiecțiuni.

— România Pitorească. Sub această denumire, un tânăr și talentat desenator, d. Al. Heim a pus în circulație o hartă în 4 culori, în care ies în relief caracteristicile naturale, economice, culturale, etc. a țării noastre. Desenatorul a muncit cu sărg, reușind să dea o lucrare ce merită aprecieri. Execuția grafică, excelentă, se datorește tipografiei „Urania” din Timișoara.

— Fuziune. Asociația funcționarilor județului Timiș-Torontal a fuzionat în cursul zilei de Vineri cu Societatea funcționarilor administrativi din ținutul Timiș, de sub prezidenția d-lui dr. Gh. Ciupe secretar general al ținutului. În cursul zilei de Sâmbătă d. dr. Gh. Ciupe a reunit toate actele și averea activă a asociației funcționarilor județului Timiș-Torontal, în valoare de 520.000 lei. Această sumă, împreună cu celelalte încasări ale Societății funcționarilor din ținut, se va întrebuința conform statutelor. Averea predată de Asociația funcționarilor din județul Timiș-Torontal, face dovada unei conștiințioase și active administrații a acestei asociațiuni, în fruntea căreia, până la fuzionare, a stat d. inspector general administrativ dr. Iuliu Ionescu, actual prefect al județului Arad.

Președinții și secretarii de plasă F. R. N. din județul Timiș-Torontal

Organizația F. R. N. din județul Timiș-Torontal a făcut următoarele numiri de președinți și secretari de plasă:

Plasa Buziaș: Președinte: Dr. Romulus Sârbru, avocat. Secretari: agr. Ciuca Bosioc, Dubioz; com. Pavel Blidariu, Buziaș; int. Preot Ioan Ogârlaci, Buziaș.

Plasa Centrală: Președinte: Dr. Pavel Nicolaevici, avocat, Timișoara. Secretari: agr. Ilie Olariu, mare proprietar, Timișoara; com. Gheorghe Popescu, comerciant, Timișoara; int. Preot Horia Vișoiu, Giroc.

Plasa Comloș: Președinte: Andrei Bălan, avocat, Comloș. Secretari: agr. Teodor Bălan, Comloș; com. Gheorghe Ștefan, Nerău; int. Preot Mitrofan Banciu, Lunga.

Plasa Deta: Președinte: Dr. Mihai Spăriosu, notar public, Deta. Secretari: agr. Ioan Guțu, proprietar, Deta; com. Emil Pobega, Deta; int. Nestor Lăpădatu, șef de gară, Deta.

Plasa Gătaia: Președinte: Ing. Ștefan Ardelean, Timișoara. Secretari: agr. Ion Ciucurel, Șoșdea; com. Octavian Bolohcan, Birda; int. inv. dir. Aurel Dabiciu, Semlacul-mare.

Plasa Giulvăz: Președinte: Gheorghe Stoian, cerealist, Timișoara. Secretari: agr. Ioan Todor, Giulvăz com. Ion Mezin, Giulvăz; int. inv. dir. Ioan Nedin, Foeni.

Plasa Jimbolia: Președinte: Dr. Romul Moldovan, avocat, Jimbolia. Secretari: agr. Iefta Giulvezan, Checia; com. Gheorghe Cristescu, funcționar vamal, Jimbolia; int. inv. Ion Podina, Jimbolia.

Plasa Lipova: Președinte: Dr. Ardelean Gheorghe, medic, Lipova. Secretari: agr. Irimie Moise, Lipova; com. Nicolae Popa, dir. stat. balneare, Lipova; int. Supercian Miron, avocat, Lipova.

Plasa Pesac: Președinte: Dr. Aurel Mezin, avocat, Biled. Secretari: agr. Gavril Cionca, Igris; com. Ioan Surdu, Pesac; int. Preot Ștefan Vasiescu, Pe-

riam.
Plasa Recaș: Președinte: Protopop Ioșif Goanță, Recaș. Secretari: agr. Preot Andrei Andrașiu, Șanovița; com. Iota Zaiici, comerciant, Petrovaselo; int. Sever Halmăgian, avocat, Recaș.

Plasa Sănnicolaul-mare: Președintele Teodor Bucurescu, profesor, Sănnicolaul-mare. Secretari: agr. Traian Pescan, Sănnicolaul-mare; com. Aurel Măcinic, Sănnicolaul-mare; int. dr. Aurel Chirilovici, avocat, Sănnicolaul-mare.

Plasa Vinga: Președinte: Dr. Traian Buliga, avocat, Vinga. Secretari: agr. Dr. Valeriu Hetko, Vinga; com. Lazăr Ioan, Vinga; int. Dr. Nicolae Ciucur, notar public, Vinga.

Un pericolos spărgător dela Oradea arestat de poliția timișoreană

Timișoara, 19. — Poliția locală, a arestat ieri pe individul Ludovic Varga, de 24 ani, din Oradea, care este un pericolos spărgător. El a fost zărit de câteva zile în localitate, cutreerând cafenelele și restaurantele, în tovărășia unor femei.

Conduc la Chestura de poliție și supus unei anchete de către organele biroului judiciar, Ludovic Varga, a sfârșit prin a recunoaște ca a săvârșit un furt la d. Gheorghe Grosz dela fabrica de fier „Phöbus”, din Oradea, pe care l-a jefuit de suma de 40.000 lei și altul la Cluj, furând 11.000 lei dela d. Ioan Muja, din str. Grigorescu 72.

Spărgătorul, dimpreună cu concubina sa Hedviga Honku, de 20 ani, au fost reținuți la poliție, pentru a fi supuși unor cercetări în legătură și cu alte furturi, de cari nu par a fi străini.

Si-a luat singur pedeapsa... Noui amănunte în legătură cu întreita crimă din Lugoj

Lugoj, 19. — Am arătat într'unul din numerele trecute ale ziarului nostru, întreita crimă descoperită la Lugoj, în strada Lenu No. 32, găsindu-se în locuință asasinată femeia Groza Suzana, stăpâna casel, Margareta Nagy, origină din comuna Dumbrava, nepoata celei dintâi, iar lângă ele, spânzurat, individul Kegyesi Ștefan, plugar din comuna Dumbrava, județul Severin, concubinul Margaretei Nagy.

Terminându-se cercetările întreprinse de organele poliției, prin d-nii comisari Gheorghe Soreanu, șeful biroului judiciar și comisar Gheorghe Popescu, s'a putut constata împrejurările în care s'a comis crima, mobilul ei, precum și autorul.

CRIMINAL ȘI SINUCIGAS

Primele bănueli au căzut, chiar dela descoperirea crimei, asupra individului Kegyesi Ștefan, concubinul victimei Nagy Margareta. Declarațiile martorilor, a părinților și cercetările poliției, au stabilit că bănuiala este întemeiată și asasinul celor două femei, mătușă și nepoată, este Kegyesi Ștefan, care după săvârșirea dublei crime, s'a strangulat.

Kegyesi Ștefan, autorul celor două crime, este un simplu plugar din comuna Dumbrava, în etate de 41 ani. Suferind de grandomanie, nu-i plăcea lucrul, ocupând la primăria comunei diferite servicii, dela servitor, până la ajutor de primar. În comuna domiciliu, Margareta Nagy, fată de 21 ani, în care se amoremase criminalul. I-a făcut fel de fel de declarații, că este atea

deputat în județul Timiș-Torontal, ba că a câștigat la Loteria de Stat 1.200.000 lei, lucruri cu care a ademenit-o. Au sustras dela mama concubinei, Maria Nagy, suma de 10.000 lei, sub pretext că le trebuie pentru a încasa suma câștigată la loterie, pe care însă au cheltuit în petreceri. Reîntorcându-se la domiciliul mamei concubinei și cerând din nou bani, Maria Nagy a părăsit casa lăsându-i singuri și dându-le o altă sumă de 4300 lei, pe care deasemenea au cheltuit-o. Reîntorsă acasă, văd. Maria Nagy este amenințată de concubinul fetei ei, Kegyesi Ștefan, cu moartea, întrucât îi va denunța că le-au cheltuit banii.

MOSIA DE 10 JUGARE

În 2 Aprilie 1940, au plecat din nou de acasă și după multă hoinăreală, s'au reîntors acasă abia la 6 Mai, spunând că le trebuie unele acte, tot pentru ridicarea banilor. A doua zi au venit pe mama concubinei, Maria Nagy la Lugoj, spunând că vor veni și ei la Lugoj pentru a ridica banii dela o bancă, după ce vor lua un avocat din Făget. Maria Nagy a venit la Lugoj și i-a așteptat și pe ei, dar n'au sosit. În ziua de 8 Mai, Maria Nagy a plecat acasă, sosind ei în aceeași zi, fără însă să se întâlnească, dându-se jos la gara Abator, unde a arătat concubinei sale, o moște de 10 jugăre, pe care afirmative a cumpărat-o. Au plecat împreună la mătușă concubinei, Groza Suzana, certându-se.
Din ziua de 8 Mai, nici una din victime

n'a mai fost văzută. Suzana Groza, a lipsit dela serviciul ce-l are la cinematograful „Omnia”.

CRIMA

Crima s'a comis în noaptea de 8 spre 9 Mai, descoperindu-se abia în ziua de 10 Mai, așa cum am arătat. Se crede că Kegyesi Ștefan și cu concubina Nagy Margareta, au cerut bani dela mătușă acesteia, Groza Suzana, care nevoind a le da, a fost asasinată. Probabil, că ulterior a început cearta între cei doi concubini, suprimându-o apoi și pe Margareta Nagy.

Toporul, cu care a comis crima, a fost aruncat în fântână. Criminalul, s'a spânzurat de un cui al casel, în primul rând cu un fular de mătase, care s'a rupt și în urma cu un fular de lână. Asasinarea Margaretei Nagy și sinuciderea lui Kegyesi Ștefan, desigur s'a făcut în noaptea de 9 spre 10 Mai, întrucât în dimineața acelei zile, acștia doi, mai dădeau semne de viață, succombând abia la spital.

Constatarea poliției și concluziile că Kegyesi Ștefan este autorul celor două crime, fiind exclusă orice altă bănuială, — rezultat și din faptul că pe mâinele sinucigăului, pe picioare și pe cămașă, sunt o mulțime de pete de sânge. Deasemenea, pe corpul celor două victime, s'au găsit numeroase leziuni, rezultate din lupta ce s'a dat între victimă și criminal.

Și cu acestea, s'a încheiat afacerea unel dintre cele mai monstruoase crime comise în Lugoj, de un criminal, care gândindu-se la urmări și-a aplicat singur pedeapsa.

ULTIMA ORA

D. Reynaud vorbește la radio

„Să jurăm că vom învinge“

PARIS, 19. — SÂMBĂTĂ SEARA LA ORA 21.30 (ORĂ ROMÂNEASCĂ) D. REYNAUD A ROSTIT UN SCURT DISCURS LA RADIO. DUPĂ CE A COMENTAT REMANIEREA GUVERNULUI, FACÂND ELOGIUL COLABORATORILOR DSALE, PREȘEDINTELE CONSILIULUI A ANUNȚAT O MARE SCHIMBARE ÎN CORPUL DI-

PLOMATIC FRANCEZ PENTRU A-DA O MAI MARE EFICACITATE.

ADMINISTRAȚIA VA FI ȘI EA ADAPTATĂ NOULOR CERINȚE, CRICE GREȘALA FIIND SEVER PEDEPSITĂ.

INCHEIND D. REYNAUD A CERUT TUTUROR: SĂ JURĂM CĂ VOM ÎNVINGE!

Forțele franceze luptă cu înverșunare

Lupta care se dă între Sambre și Rethel este foarte grea

Londra, 19. (Rador.) — REUTER: CU CUVINTELE GENERALULUI GAMELIN PE BUZE: „A ÎNVINGE SAU A MURI”, FORȚELE FRANCEZE LUPTĂ CU ÎNVERȘUNARE ÎN FAȚA PUNGII AME NINȚATOARE PE CARE COLOANELE BLINDATE GERMANE AU FACUT-O ÎN RANDURILE ALIAȚILOR. NOUI ATACURI INAMICE AU FOST EXECUTATE LA BAZA PUNGII CARE SE ÎNTINDE

ÎNȚRE SAMBRĂ ȘI REGIUNEA DE LA NORD-EST DE RETHEL. NUMEROASE CARE DE ASALT ȘI AVIOANE GERMANE AU FOST ARUNCATE ÎN LUPTĂ, CU ÎNȚENȚA DE A ÎNAINȚA MAI DE PARTE ÎN INTERIOR. LUPTA ESTE FOARTE GREUĂ. NU SE CUNOSC ÎNCĂ REZULTATELE EXACTE ALE PUTERNICILOR LOVITURI ȘI CONTRA-LOVITURI DATE ÎN ACEASTĂ REGIUNE.

În Olanda, lupte crâncene pe malul stâng al Escautului

LONDRA, 19 (Rador). — Se anunță că insulele Beveland și Walcheren din provincia Zeelanda au fost evacuate. Ambele insule care cuprind orașele Middelburg și Veera au avut foarte mult de suferit, de pe urma bombardărilor. Lupta continuă pe pământul olandez, pe malul stâng al Escautului. Toate obiectivele de importanță militară și navală, precum și instalațiile în porturi,

docurile și rezervoarele de produse petroliere au fost distruse de olandezi. Avioanele și personalul centrului de antrenament din Waldheren au reușit să ajungă la baza aeriană aliată. Hotărârea de a evacua aceste localități a fost luată de amiralul francez care comandă în aceeași regiune, după ce el se consultase în prealabil cu comandantul olandez al provinciei Zeeland.

Opoziția americană alături de d. Roosevelt

Președintele a primit credite extraordinare pentru reînarmare

WASHINGTON, 19. (Rador.) — Corespondentul agenției DNB anunță că Vineri, comisiunea Senatului a votat propunerea

președintelui Roosevelt, de a se acordă noul credit de 1.694.000.000 dolari pentru reînarmare. Această sumă este cea mai însemnată din câte au fost acordate în timpul de pace pentru scopuri militare.

Manifestațiunile de orice fel au fost interzise în Jugoslavia

Belgrad, 19 (Rador.) — AVALA COMUNICĂ, CĂ TOATE INTRUNIRILE PUBLICE ȘI CONFERINȚELE, TOATE MANIFESTAȚIILE ȘI DEFILĂRIILE AU FOST INTERZISE.

WASHINGTON, 19. (Rador.) — Dl. London, Frank Nox și fostul președinte Hoover, fruntași ai partidului republican, s'au declarat în favoarea proiectului Roosevelt de reînarmare.

S'a alcătuit astfel o coaliție politică cum nu a mai existat din vremea războiului mondial trecut.

Se crede că președintele Roosevelt urmărește să încheie o alianță a celor două părți în favoarea proiectelor sale de apărare națională.

Generalul Gamelin va fi înlocuit?

Presă italiană susține că comandantul suprem al forțelor franceze va fi schimbat cu generalul Georges

Roma, 19 (Rador.) — Presă italiană de Sâmbătă dimineața anunță căderea orașului Bruxelles și înaintarea trupelor germane în Franța. Ziarele reproduc ordinul de zi a lui Gamelin, adăugând că ar fi probabil ca în înaltul comandamentului aliat să intervină o schimbare, generalisimul Gamelin urmând să fie înlocuit prin generalul Georges. Actuala agravare a situației aliaților în Belgia și în Franța a provocat în Italia o enormă impresie. Ziarele relevă pericolul ce amenință Franța.

„Messagero” scrie că rezultatele atinse până acum de germani sunt atât de mari, încât nu este exclus ca germanii să realizeze planul Schlieffen, tinzând la desființarea forțelor franceze.

„Popolo di Roma” scrie: Generalul Gamelin cere soldaților să moară pe poziție. La ce folosește însă acest sacrificiu? Se repetă manevra britanică de a se sacrifica din nou sângele țărilor continentale din Europa pentru a asigura dominația imperiului britanic.

Vor reuși aliații să zdrobească ofensiva germană?

America așteaptă și speră dela eroismul francez o nouă minune

WASHINGTON, 19. (Rador.) — Havas transmite: Ordinul de zi dat de generalul Gamelin este interpretat aici ca o semnificație că zilele apropiate vor decide nu numai de soarta Franței ci și de soarta războiului întreg. Se face o apropiere între acest ordin de zi și acela dat de mareșalul Joffre, în ajunul marelui bătălie de la Marne. Atitudinea americană este însă acum diferită de aceea din 1914. Toți americanii, indiferent de clasă sau regiunea din care fac parte, își dau seama că armatele aliate, și în primul rând armata franceză, au misiunea de a împiedeca prăbușirea civilizației întregi și a extinderii dominației totalitare la Europa întreagă și poate chiar la toată lumea. Aceste fraze, atât de des repetate în ultimul an, capătă azi tot înțelesul lor. După atâtea luni și atâtea ani trecuți, dacă St. Unite ar urma să colaboreze cu democrațiile europene pentru zdrobirea încercării de dominație universală din partea Ger-

maniei, americanii în majoritate, își dau seama azi de mărimea și realitatea pericolului ce i-ar amenința în scurt timp, dacă bătălia începută s'ar întoarce în dezavantaj aliaților.

Extraordinara unanimitate cu care este aprobat mesajul adresat congresului, de către președintele Roosevelt, dovește că întreaga opinie publică stă alături de d. Roosevelt, pentru a organiza „orice s'ar întâmpla”, apărarea americană și pentru a pregăti națiunea în vederea războiului. Cercurile politice înțeleg că această sforțare, oricât de rapidă și energică ar fi, nu poate fi folositoare aliaților în actuala bătălie. Ele sunt de părere totuși că, dacă aliații zdrobesc ofensiva inamică, apărarea americanilor față de aliați, în opera lor de rezistență, se va desfășura cu o rapiditate și eficacitate foarte mare. Deocamdată, America nu poate decât să aștepte și să spera dela eroismul francez o nouă minune.

O precizare categorică a amiralității franceze

PARIS, 19 (Rador). — Amiralitatea franceză comunică: Comunicatul german din 17 Mai anunță că un contratorpilor a fost scufundat de aviația germană în portul Dunkerque. Același comunicat anunță că un crucișător și un vas comercial ar fi fost grav avariate, în

apropiere de Dunkerque și în sfârșit, că două contratorpiloare ar fi fost avariate și că un vapor de transport ar fi fost atât de grav atins, încât a eșuat. Toate aceste știri sunt false și lipsite de orice temei.

Moralul armatei belgiene continuă să fie bun

Paris, 19. (Rador.) — Știrile primite de agenția Havas dela corespondenții săi de pe frontul din Belgia, arată că moralul armatei belgiene continuă să fie bun. Soldații nu se arată cătuși de

puțin descurajați. Sentimentul patriotic al populației este deosebit de puternic în ciuda bombardamentelor aeriene, civilii dau dovadă de calm și de curaj.